

ПАМ'ЯТАймо МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Рекла́ція і Адміністра́ція:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-220
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 71. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК. ЧЕТВЕР, 15-го КВІТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, APRIL 15, 1976 No. 71. VOL. LXXXIII

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ЗАКЛИКАЄ ЗБЕРІГАТИ „ЕТНІЧНУ СПАДЩИНУ“

Президент Форд промовляв на Конвенції Газетних Редакторів.

Вашингтон. — У вівторок, 13-го квітня, президент Джеральд Форд заявив, що хоча він ніколи не вжив би вислову „етнічна чистість“, як це недавно зробив демократичний кандидат на президентські вибори Джеймс Картер, то погоджується з Картером, що федеральний уряд повинен старатися зберігати „етнічну спадщину“ країни. „Етнічна спадщина є великим скарбом цієї країни і я не думаю, що федеральний уряд повинен бути використаний для знищення цієї етнічної спадщини“ — сказав президент Форд на річній конвенції Американського Товариства Редакторів Газет.

Як відомо, колишній губернатор Джорджі, Джиммі Картер, минулого тижня сказав, що якщо буде обраний на президента ЗСА, то не вживатиме сили федерального уряду, щоб нищити етнічний характер окремих ділянок міст, однак підтримує федеральні закони, які встановлюють, що кожна особа може мешкати де захоче. Політикою своєї установи, Картер вжив вислову „етнічна чистість окремих ділянок міст“, що викликало обурення з боку негрівських організацій та лідерів, як рівногуберальних законодавців і президентів.

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В КОНВЕНЦІЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ РАДИ СПАДЩИННИХ ГРУП НЬОЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ

Група українців на Спадщинній Республіканській Конвенції в Нью-Йорку. На фото (зліва): проф. П. Гой, п-і Л. Гой, п-і Т. Сидор, д-р М. Куропас, п-і Л. Куропас, п-і М. Душин, сев. Дж. Боклі, д-р В. Душин, І. Різник, І. М. Галонка і І. Винник.

Нью-Йорк, (В.Д.). — В суботу, 3-го квітня 1976 р., відбулася тут в Китайському Осередку („Чайнатаун“) перша конвенція Республіканської Ради Спадщинних Груп Нью-Йоркського стейту, в якій взяли участь представники етнічних республіканських клубів з різних місцевостей стейту. Рада, яку організовано минулого року, включало 32 клуби 19-ти різних національ-

ностей, які вважали цей вислів „расистським“. Хоча Джиммі Картер публічно перепросив і заявив, що „нещастливо“ вжив цей вислів, бо повинен був сказати „етнічна спадщина“, то контрверсія триває далі.

Президент Форд минулого тижня також заявив, що він підтримує право кожної людини мешкати де хоче, однак не вживатиме сили федерального уряду, щоб ліквідувати етнічні громади в містах ЗСА.

У своїй промові Президент затверджує рівногуберальні питання. Він, наприклад, сказав, що далі передбачу, що демократичним кандидатом на президента у листопаді п. б. буде сенатор Губерт Гомфрі з Міннесоти. Відповідаючи на запити, президент Форд заявив, що колишній губернатор Каліфорнії Рональд Ріген є „сильним конкурентом“ на номінацію Республіканської партії, однак вважає, що номінацію одержить він, тобто президент Форд.

Щодо критики з боку Рігена відносно дотеперішньої політики „детанту“ із СРСР, президент Форд сказав, що він не закине старань діяти до порозуміння в співпраці (Закінчення на стор. 5-й)

КІСІНДЖЕР ЗНОВУ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ ЗАХІДНИХ КОМУНІСТІВ

Вашингтон. — Державний секретар Генрі Кісінджер у вівторок, 13-го квітня, знову заявив, що якщо комуністи ввійшли б в склад італійського уряду, то це створило б серйозну небезпеку для Заходу, бо за прикладом Італії могли б піти інші держави Західної Європи — Франція, Португалія, Іспанія та Греція. Промовляючи на річній нараді Американського Товариства Редакторів Газет, Кісінджер таким чином перестерігав перед можливими наслідками т.зв. „теорії доміно“, яка могла б почати діяти в Західній Європі, якщо б комуністи ввійшли в склад коаліційного уряду Італії. Він заявив, що як державний секретар він має обов'язок перестерігати вільний світ перед „серйозною загрозою“.

Якщо б в урядах Італії та інших західноєвропейських країн опинилися комуністи, то була б дуже небезпечна дотеперішня співпраця між державами Північно-Атлантичного Союзу (НАТО), бо ті уряди звертали б меншу увагу на питання оборони і могли б перейти до „нейтральної закордонної політики“.

Кісінджер сказав, що його передбачення стосуються майбутніх 10 або більше років, а не відносяться до наступних 6 місяців.

Кісінджер заявив, що він протиставляє коаліційним урядам, а склад яких входили б комуністи, з трьох причин: поперше, комуністичні партії є автократичні, такі як пропагував Ленін; подруге, такі коаліційні уряди напевно зменшили б видатки на оборону, що дало б мілітарну перевагу державам Варшавського Пакту; потретє, коаліційні уряди вели б політику, яка дуже різнилася б від дотеперішньої політики.

Відповідуючи на запити, Кісінджер сказав, що навіть якщо б комуністи країни Західної Європи вели незалежну від Москви політику, то на випадок кризи вони напевно опинилися б по боці Советського Союзу. Він заявив, що хоча в 1960-их роках урядом ЗСА було дуже важко співпрацювати з френцузьким президентом Шарлем де Голем, то ніколи не було загрози, що під час світової кризи де Голь виступив би проти Заходу. Натомість, якщо б при владі у Франції чи в інших західноєвропейських країнах були комуністи, то на випадок кризи він правдоподібно ставив би по боці Москви.

Із поглядом Кісінджера не погоджуються три колишні уряди в'ї за президентури Ліндсена В. Джонсона, Джорджа Болла, Пол Ворні та професор Колумбійського університету Збігнева Бжезінського, які тепер є дорадниками для 4-ох демократичних кандидатів на президентство ЗСА. Промовляючи також на нараді Американського Товариства Редакторів, всі три заявили, що комуністи правдоподібно так вийдуть в склад італійського уряду, що Вашингтон мусить бути готовий на таку еventуальність. Болл, Ворні та Бжезінський не вважають, що участь комуністів в італійському уряді була б „критичним ударом“ від НАТО. Джордж Болл та Пол Ворні сказали, що хоча Вашингтон не повинен захоплюватися стовідсотковою (Закінчення на стор. 5-й)

Глен Спей, Н. Й. — (Роман Сохан). — Уряд Старших Пластунів у ЗСА відбув тут свій 12-й з'їзд в суботу і неділю, 10-го та 11-го квітня ц. р. в залі української католицької церкви св. Володимира з участю 83 старших пластунів і пластунки з правом голосу та 24 гостей. У відкритому голосуванні з'їзд обрав Христо Вілінського („Мерсі Стеж“) на референсний Уряд Старших Пластунів і Богдана Поритка („Чорноморці“) на референсний Уряд Старших Пластунів. До були референсники ввійшли: Орися Дмитрик, Оксана Сидорак, Люба Вілик та Оксана Процик. До були референсники були обрані: Ростислав Декайло, Михайло Турчин і Юрко Раковський.

З'їздом проводила президент у складі: Богдан Поритко — президент, Лариса Крупа — заступниця і Олена Ганущевська — писар. Поодинокі Комісії очолювали: Петро Ставничий — номінаційну, Христа Вілінського — резолюційну, Марта Кандюк — статутну і Орест Лебедь та Андрій Стефанівський — верифікаційну.

Голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА Андрій Мицько і Крайовий Командант Пластунів Борис Павлюк взяли участь у з'їзді та склали йому усні привітання.

Про працю Уряду Старших Пластунів в минулій каденції звітували з'їздові референсники Марта Кандюк і Нестор Голіньський. Після звітів та ухвалення абсолютної уступуючих референсних відповідей панелі на теми: Роль УСП в Пласті (доповідь Люба Мазур) і Роль УСП в українському громадському житті та поза україн-

від дотеперішньої політики НАТО. Г. Кісінджер також сказав, що між Західною Європою та ЗСА тоді настав би цілком інший зв'язок від тих, які існували від кінця Другої світової війни.

Відповідаючи на запити, Кісінджер сказав, що навіть якщо б комуністи країни Західної Європи вели незалежну від Москви політику, то на випадок кризи вони напевно опинилися б по боці Советського Союзу. Він заявив, що хоча в 1960-их роках урядом ЗСА було дуже важко співпрацювати з френцузьким президентом Шарлем де Голем, то ніколи не було загрози, що під час світової кризи де Голь виступив би проти Заходу. Натомість, якщо б при владі у Франції чи в інших західноєвропейських країнах були комуністи, то на випадок кризи він правдоподібно ставив би по боці Москви.

Із поглядом Кісінджера не погоджуються три колишні уряди в'ї за президентури Ліндсена В. Джонсона, Джорджа Болла, Пол Ворні та професор Колумбійського університету Збігнева Бжезінського, які тепер є дорадниками для 4-ох демократичних кандидатів на президентство ЗСА. Промовляючи також на нараді Американського Товариства Редакторів, всі три заявили, що комуністи правдоподібно так вийдуть в склад італійського уряду, що Вашингтон мусить бути готовий на таку еventуальність. Болл, Ворні та Бжезінський не вважають, що участь комуністів в італійському уряді була б „критичним ударом“ від НАТО. Джордж Болл та Пол Ворні сказали, що хоча Вашингтон не повинен захоплюватися стовідсотковою (Закінчення на стор. 5-й)

ВІДБУВСЯ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД УРАДУ СТАРШИХ ПЛАСТУНІВ

Глен Спей, Н. Й. — (Роман Сохан). — Уряд Старших Пластунів у ЗСА відбув тут свій 12-й з'їзд в суботу і неділю, 10-го та 11-го квітня ц. р. в залі української католицької церкви св. Володимира з участю 83 старших пластунів і пластунки з правом голосу та 24 гостей. У відкритому голосуванні з'їзд обрав Христо Вілінського („Мерсі Стеж“) на референсний Уряд Старших Пластунів і Богдана Поритка („Чорноморці“) на референсний Уряд Старших Пластунів. До були референсники ввійшли: Орися Дмитрик, Оксана Сидорак, Люба Вілик та Оксана Процик. До були референсники були обрані: Ростислав Декайло, Михайло Турчин і Юрко Раковський.

З'їздом проводила президент у складі: Богдан Поритко — президент, Лариса Крупа — заступниця і Олена Ганущевська — писар. Поодинокі Комісії очолювали: Петро Ставничий — номінаційну, Христа Вілінського — резолюційну, Марта Кандюк — статутну і Орест Лебедь та Андрій Стефанівський — верифікаційну.

Голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА Андрій Мицько і Крайовий Командант Пластунів Борис Павлюк взяли участь у з'їзді та склали йому усні привітання.

Про працю Уряду Старших Пластунів в минулій каденції звітували з'їздові референсники Марта Кандюк і Нестор Голіньський. Після звітів та ухвалення абсолютної уступуючих референсних відповідей панелі на теми: Роль УСП в Пласті (доповідь Люба Мазур) і Роль УСП в українському громадському житті та поза україн-

від дотеперішньої політики НАТО. Г. Кісінджер також сказав, що між Західною Європою та ЗСА тоді настав би цілком інший зв'язок від тих, які існували від кінця Другої світової війни.

Відповідуючи на запити, Кісінджер сказав, що навіть якщо б комуністи країни Західної Європи вели незалежну від Москви політику, то на випадок кризи вони напевно опинилися б по боці Советського Союзу. Він заявив, що хоча в 1960-их роках урядом ЗСА було дуже важко співпрацювати з френцузьким президентом Шарлем де Голем, то ніколи не було загрози, що під час світової кризи де Голь виступив би проти Заходу. Натомість, якщо б при владі у Франції чи в інших західноєвропейських країнах були комуністи, то на випадок кризи він правдоподібно ставив би по боці Москви.

В суботу вечором відбулася спільна вечора учасників з'їзду в ресторані „Глен Спа“. На вечорі загогастав запрошений посади міста Глен Спей, Пол Кін, який привітав з'їзд та розказав коротко історію свого міста. Розваговою програмою на спільній вечорі проводили: Нестор Голіньський і Ростислав Декайло. Після вечорі відбулася традиційна пластова ватра.

В недільних нарадах учасники вислухали звіти комісії та обрали референсників і їхні були, а вкінці схвалили резолюції.

СТУДЕНТСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ В НЬОЯРКУ

Нью-Йорк, Н. Дж. — Український Студентський Клуб при університеті Ратгерс в Нью-Йорку влаштує український фестиваль в суботу, 19 травня. Програма включатиме мистецьку виставку і виступи вокальних і танцювальних ансамблів. Початок програми 11:30 перед полуднем. Передбачені виступи танцювальних ансамблів ЮСУМА з Нью-Йорку, під мистецьким керівництвом Оресту Русинка та дівочого вокального ансамблю „Кобза“ при пластовій станції в Пасейку та солю на бандурі Богдана Палик. Буфет із традиційних українських страв в заряді студентів, які запрошують старше громадянство і молоді взяти участь у фестивалі та підтримати цю ініціативу імпрезу.

ВАЛЕНТИНОВІ МОРОЗОВІ СПОВНІЯЄТЬСЯ 40 РОКІВ ЖИТТЯ

Валентин Мороз

В четвер, 15-го квітня, Валентин Морозові сповняється 40 років життя, праці та змагань і терпіння за його переконання та за красу долі-волю українського народу. З цієї нагоди багато українців та чужинців у цілому світі листами і телеграмами поздоровили В. Мороза, бажаючи йому здоров'я, видержливості та красу долі для нього, його родини і його народу. Між іншим, на прохання Леоніда і Татяни Плішків, які минулого тижня перебували в Канаді, біля 30 канадських парламентаріїв підписали і вислали Валентині Морозові відповідну телеграму, щоб привітати його і його родину. Це свідчить про його пам'яті. Телеграму вислали на адресу: USSR, 9, Vladimir, Uch. OD — 1 ST-2, Valentyn Moroz. Копію телеграми вислали його дружині Раїсі — інформус Комітет Оборони В. Мороза в Торонто. Подібну телеграму вислали також канадський Відділ Міжнародної Амнестиї. Широку акцію в обо-

рсі Валентина Мороза з нагоди його уродин розгорнув Комітет Оборони Мороза у Вашингтоні, мобілізуючи зокрема підтримку внесеної в Конгресі окремої резолюції (ч. 588), яка висловлює стурбованість Уряду ЗСА долею Мороза.

Валентин Якович Мороз народився 15-го квітня 1936 року, отже точно 40 років тому, в селянській родині. В році 1958-му він закінчив історичний факультет Львівського університету. Працював учителем історії та географії в школі робітничої молоді, заучем середньої школи в рідному Горохівському районі на Волині. З 1964 року викладав нову історію послидовно в Луцькому та Івано-Франківському педагогічних інститутах. Під час роботи на селі підготував кандидатську дисертацію. Арешт не дав змоги захистити її. У вересні 1965 року молодого науковця заарештовують за звинуваченням у так званій „антирадянській агітації та пропаганді“ (Закінчення на стор. 5-й)

В СРСР НАРІД ЗДІСНЮЄ ГАСЛО: „ГРАБУЙ НАПАДІЛЕНЕ“

Москва. — „Грабуй, нападіль!“ — було гаслом більшовицької революції і це гасло здійснює тепер отаграблений тисю революційний народ „Нью-Йорк Таймс“, з 13-го квітня ц. р., помістив дошлу інформацію свого кореспондента Крістофера С. Врена про розкрадання „соціалістичного добра“ майже усіма верствами населення, починаючи від всесоюзних міністрів і кінчаючи на робітниках і колгоспниках. Врен між ін, пише, що махери Азербайджанської республіки зуміли „продати“ державні сільсько-господарських товарів і консервних виробів на суму 9 мільйонів рублів (12 мільйонів доларів), але, як пізніше виказалось, це були тільки паперові трансакції, за які держава наса заплатила готівкою, але вона ніколи не одержала названих в паперах товарів. Також Литовська ССР „переслала“ до Грузії на „роздрібний розпродаж“ різного роду тканин на суму одного мільйона доларів. Останній випадок судової власті розслідували у шістьох місцевостях СРСР. Держава також виплатила гонорари тисячам шоферів тягарових авт, які, згідно з їхніми знаннями та папери, вивезли з міст два мільйони тонн сінгу, такої кількості, яка ледве чи випаде на протязі 20-ох років. Ця справа була широко обговорювана на сторінках советської преси, бо пер-

жавні „бонуси“ за вивезення сінгу переходять в мільйони. Деякі критики з цього приводу писали, що обкрадення, крадіжки, підфальшовування різних документів тощо коштують державі більшими рублів. Про цю справу говорив також на XXV з'їзді генеральний секретар Леонід Брежнєв, вимагаючи стислішої контролю і більш ефективних законів.

В СРСР крадуть усі і все. Відомо Катерина Фурцева, колишній міністер культури СРСР, збудувала за 170,000 рублів дачу, колгоспники і підміські селяни крадуть сільськогосподарські продукти, якими вдержують домашніх тварин, робітники крадуть все, що попадає під руки, щоб тільки збільшити можливості свого прожитку. І хоч карі за такі проступки високі, а закон передбачає 15 років максимального покарання за розкрадання „соціалістичної власності“, то все одно крадіжки в СРСР зростають з року в рік. При тому в СРСР сильно розвинутий чорний ринок, на якому практично можна все купити — починаючи від вишуканих харчів і кінчаючи на золоті, брилянтах і чужоземній валюті.

Крадіжки відбуваються також поза фабриками і колгоспами. Автор листів в газеті „Правда“ скаржиться, що на залізничному шляху (Закінчення на стор. 5-й)

СМЕРТЕЛЬНА ЗАГРОЗА

Народ наш український вже не раз і не два був під смертельною загрозою: Велика Руїна, народобивчі царські укази, большевицька навала та дві світові війни, голодова облога та масові розстріли і заслання. Правду мав поет, кажучи: візьміть грудку української землі, здавіть її і з неї потече кров. Усе це було і все це пережив наш нарід, наче той Фенікс воскресав з попелу руїни і відроджувався та відмолоджувався.

Але з усіх дотеперішніх загроз чи не найбільша, бо найбільш рафінована смертельна загроза нависла над українським та іншими поневоленими Московію народами саме тепер. Вона, ця загроза, називалася вже від деякого часу і тепер вона починає повною силою діяти в теорії і практиці. Мова про народобивче „злиття націй“, про „нову історичну спільність людей“ — советський народ, рівнозначне з вироком смерті на всі неросійські народи рабовласницької советської імперії, виснесеним ще на XXIV з'їзді Компарті Советського Союзу в 1971-му році і тепер уже повною парю виконуванім.

Остаточне з'ясування цього виroku смерті для всіх неросійських народів Советського Союзу і для українського народу зокрема подав друкований „на українському мові“ щойно одержаний київський „Український історичний журнал“ за січень ц. р. у спільному елюбораті В. В. Лихолата і Н. В. Комаренка п.з.: „Основні напрями у висвітленні проблеми „Радянський народ — нова історична спільність людей“. Зацитуємо тільки початок, який говорить сам за себе:

Утворення в нашій країні нової історичної спільності людей — радянського народу — є визначним явищем сучасної доби, доби переходу людства від капіталізму до комунізму. На значення цього факту особливу увагу звернув XXIV з'їзд партії. „За роки соціалістичного будівництва — підкреслювалося у Звітній доповіді Центрального Комітету — в нашій країні виникла нова ІСТОРИЧНА СПІЛЬНОСТІ ЛЮДЕЙ — РАДЯНСЬКИЙ НАРОД (підкреслення в оригіналі)...

Ця нова спільність людей — радянський народ зформувалася внаслідок глибоких об'єктивних змін у житті країни як матеріального, так і духовного порядку, корінних змін соціальної структури радянського суспільства.

Соціалістичні нації стали якісно новою формою такого політичного, економічного і культурного розвитку наших численних народів, який зумовив утворення нової історичної спільності людей — ЄДИНОГО РАДЯНСЬКОГО НАРОДУ (підкреслення наше), що є наслідком результатів глибоких соціалістичних перетворень в Країні Рад, результатом зближення трудових класів і верств, братерського союзу націй і народностей. Нова історична спільність людей має ЄДИНУ СОЦІАЛІСТИЧНУ ВІДКРИТІНУ, ЕКОНОМІКУ, ЄДИНУ ЗА ЗМІСТОМ КУЛЬТУРУ, ЗАГАЛЬНОНАРОДНУ ДЕРЖАВУ І МЕТУ (підкреслення наше) — побудову комунізму...

Далше в цитованому елюбораті тільки й говориться та „узагальнює“ народобивче „злиття“, від „злиття національних економік радянських республік в єдиний народногосподарський комплекс“ починаючи, а на „складанні і розвитку всіх націй і народностей загальнонародних рис культури, світогляду, ідеології, моралі і поведінки і способу життя“ кінчаючи.

Згідно зі спостереженнями відвідувачів та з одержаними з України повідомленнями це придумане на загальну всіх неросійських народів русифікаційне „злиття“ послидовно проводиться в життя всіми засобами терору по містах і селах України. Своєю вимову в цьому відношенні має факт, що на недавньому з'їзді Компарті України в Києві вперше її генеральний секретар Щербицький промовляв і за ним інші говорили вже російською мовою. Згідно з інформаціями з Львова, сьогодні вже і в тому ахальоукраїнському місті майже хто наважується публічно вживати української мови, щоб не покласти в підозріття „буржуазного націоналізму“. Смертоносний похід проти українства з кожним днем скріплюється в усіх ділянках життя.

На превеликий жаль, досі ще майже немає серйозної реакції Заходу на цей новий і найбільш загрозливий вияв народобивчої політики советських верховодів. Також і у нашій діаспорі про ці справи радше принагідно говориться і пишеться, але досі ще не зроблено будь-яких серйозних заходів для повного виявлення і здемаскування того нового советського народобивчого походу, що повинно попередити відповідну політичну акцію на крайових теренах і на міжнародному форумі.

Вважаємо, що для цієї мети, для рятунку нашого народу від загибелі, ми повинні змобілізувати і об'єднати всі наші сили і на цей рятунковий скерувати всі наші зусилля. Йдеться про дослідовно про бути чи не бути українському народові!

В СОБОРІ СВ. ІОАНА В НЬО ЙОРКУ С СТАТУЯ Д. БОРТНЯНСЬКОГО

Нью-Йорк. — Щоденник до мисткині Е. М. Бем з „Новое Русское Слово“ інформувує у числі з 10-го квітня ц. р., що в соборі св. Іоана на 112 вулиці і Амстердам евею в Нью-Йорку знаходиться статуя Дмитра Бортнянського, покладена туди, як пише в замітці А. Сан, за „заслуги перед першою музикою Росії“. Історія покладення статуї така: рішенням собору було примістити в соборі усіх славних композиторів першої музики, які діяли тоді в Європі. В 1908 р., згідно з повідомленням російської музичної газети, спеціаліст від російської літератури, музики і живопису, поклав аже сьогодні Славяна (Закінчення на стор. 5-й)

Автор замітки від себе інформувує, що композиції були відомі в Америці ще в сімдесятих роках минулого століття, коли до ЗСА приїжджав з концертами хор Агренсва Славянского. Наприклад, каже автор, „Херувимська ч. 7“ і „Коль слави“ та багато інших творів Бортнянського ще й тепер виконуються у багатьох протестантських церк-

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINSKYI SHODENNIK UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & Holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07308.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1973.

Ціна: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОУ 65% м.с. За кожну зміну адреси — 25 ц. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Передвиборча панорама

До президентських виборів в листопаді цього року залишається вже неповних сім місяців, змагання за кандидатуру на президента країни є в повному розгарі, але ще досі немає, бо не виділено і не з'ясовано такої проблеми, яку можна б вважати за головну і рішальну в цих виборах. В результаті, поодинокі кандидати все ще тільки "пускають пробні балони", випробовують те, що скріпило б їхню кандидатуру і послабило б суперника, але без більшого наявного успіху. Причина такого стану в цьому, що досі не виділено проблеми, яка мала б однаковий ефект у всіх стейтах.

Одним з головних аргументів в користь кандидатури президента Форда є без сумніву поліпшення економіки і цей аргумент він з успіхом використовує. Слабим, або щонайменше сумнівим аргументом є закордонна політика, зокрема політика детанту відносно СРСР, а саме, і на цьому, "коні" їдуть республіканець Роналд Ріген та демократ Генрі Джексон.

Інтересно, що в дотеперішній передвиборчій кампанії майже не грав ролі Ватергейтська афера. Правда, демократичні кандидати час-від-часу навішують до "адміністрації Ніксона - Форда", але самої Ватергейтської справи не роздувають і вона, мабуть, не матиме жадної вартості і жадного впливу на цюгоричні вибори.

В загальному, внутрішні справи і проблеми яскраво переважають в дотеперішній передвиборчій кампанії і вони, мабуть, будуть рішальні в самих виборах. Між цими справами не останнє місце займає увага до етнічних виборців.

Коли мова про кандидатів, то між республіканцями серйозне змагання відбувається між президентом Фордом і Роналдом Рігеном. Дотеперішній вислід у всіх стейтах дає деяку перевагу кандидатурі президента Форда, але ця перевага є в жадному разі не рішальна.

Демократична партія має добрий десяток кандидатів, з яких досі тільки чотирьох здобули поважнішу кількість голосів, але ані один з-поміж них не має виразної переваги. Свідчить про це статистика. Прависери мають відбутися в 31 стейті і в них буде брати разом 2,380 делегатів на Крайову Конференцію цієї партії в липні. Крім того, 19 стейтів на кокусх і своїх конвенціях виберуть 594 делегатів, а території матимуть 34 делегати. Досі відбулися прависери у всіх стейтах і в них на перше місце вибився Джиммі Картер, здобувши вже 241 делегата, Генрі Джексон має 177 делегатів, Морріс Юдал 119, а Джордж Воллес 104. Інші мають досі залевених лише по кілька голосів на конвенції. З уваги на такий стан говорить про можливість, "чорного коня" — кандидатуру сенатора Гюберта Гомфрі, який формально своєї кандидатури не оголосив, але який тим не менше бере посередню участь у передвиборчій кампанії.

Тим то дотеперішній перебіг передвиборчої кампанії не створив ще ясної виборчої панорами ані щодо проблем, ані щодо кандидатів.

Вимога безпеки

Повідомлення Державного департаменту, що уряди ЗСА та Греції дійшли до порозуміння щодо продовження діючих на наступні чотири роки, діяльності на 4-ох американських військових базах на грецькій території, як також повідомлення, що Греція одержить за те коло 700 мільйонів військової допомоги, треба вжити як відвагу вістку. Якщо Конгрес ЗСА погодиться на цей договір, то це може не тільки зликувати антиамериканські настрої в Греції, викликаючи тим, що минулого місяця ЗСА та Туреччина дійшли до тимчасового порозуміння щодо припинення Туреччини одного більшого доядр військової допомоги в заміну за відновлення діяльності на 26-ох американських базах на турецькій території, але також спричиниться до скріплення оборонної спроможності Північно - Атлантичного Союзу (НАТО) в східній частині Середземного моря. На тому обширі скріплення кінцево потрібне.

Коли літом 1975-го року Туреччина, член НАТО, у відплату за припинення військової допомоги для Туреччини Конгресом ЗСА припинила всю діяльність на американських базах, відтоді дуже послабла розвідка та оборона спроможність З'єднаних Штатів, а разом і НАТО, в тій частині Середземного моря. Тимчасовий договір між ЗСА та Туреччиною про поновне відкриття цих баз дає підставу думати, що НАТО відзнає прийнятну частину свого попереднього оборонного потенціалу в тій частині світу. Однак, тільки тоді, коли будуть функціонувати також американські бази на території Греції, рівнож члена НАТО, а Греція і Туреччина одержать військову допомогу від ЗСА, оборона спроможність НАТО на тому обширі буде на задовільному рівні.

Потреба скріпити мілітарну силу вільного світу в східній частині Середземного моря викликає фактом, що СРСР, з допомогою Куби розбудовує військові бази в Сомалі, Південному Ємені та Омарі, що може заповнити СРСРом Союзів контроль над доступом до Перської затоки та над південною частиною Червоного моря, а разом з тим контролю над доступом до Суецького каналу з Індійського океану. Отже, кінцево потрібно, щоб держава НАТО мала контроль над східною частиною Середземного моря, щоб таким чином контролювати північний доступ до Суецького каналу. Крім того, існує можливість, що СРСР може одержати право розбудувати свої бази Лівії, яка лежить на південному узбережжі Середземного моря. В такому випадку американські бази в Туреччині та Греції набудуть ще більшої важливості.

Конечність американських баз в Туреччині та Греції збільшена також тим, що в двох державах-членах НАТО, а саме в Італії та Франції, які теж межують із Середземним морем, зросли впливи комуністичних партій і навіть заіснувала можливість, що в Італії комуністи можуть ввійти до уряду.

Висновки ясні: Туреччина та Греція мусять виявити більше доброї волі щодо розв'язки кипрської проблеми, що напевно матиме позитивний вплив на Конгрес ЗСА щодо схвалення нових військових договорів з тими двома країнами. Американські законодавці зі свого боку повинні виявити більше терпеливості і дати Анкарі та Атені більше часу для остаточного полагодження конфлікту відносно Кипру. Безпека вільного світу вимагає, щоб нові оборонні договори ЗСА з Туреччиною та Грецією були введені в життя якнайшвидше.

Проф. д-р Ю. Шумовський

ЧЕРВОНА ЗАГРАВА НАД АФРИКОЮ

В одній з моїх статей у "Свободі" в останньому ч. під заголовком "Червоні конкуренти на Чорному континенті" я подав деякі дані про політичну ситуацію в Африці, а саме, про боротьбу двох потуг комуністичного світу, що згідно з поглядами своїх ідеологів старяться провести серед усіх держав і народів своєю марксистською і комуністичною доктрину, вносячи політичний і національний розгарт у життя народів і держав на різних континентах, з наміром звальти демократичний чи капіталістичний устрій і характер життя вільного світу. Розпочата експансія СРСР і Червоного Китаю набирає своєї потуги все більше на Чорному континенті і взагалі в цілій Африці.

Ще не встигли як слід окрипнути й організуватися нові незалежні африканські держави та народи після вікової колонізації, як уже знову вони відчують і сильно переживають різноманітні інтриги, політичну, економічну та урядову кризу, до чого спричиняються цілком чужі для них і небажані сили із зовні.

Найбільш настирливою та систематичною є експансія СРСР на Африку. Новий московсько - советський імперіалізм, з його "дарем" Брежнєвим та його клікою, переживає старий традиційний московський імперіалізм своїми політичними планами і діяльністю для підкорення вільного світу, а зокрема африканських народів і їх земель, які після трагічної історії колоніалізму прагнуть самостійності, вільного життя і економічного та культурного розвитку.

Ще так недавно, завдяки советській агітації і втручанням інтереси звільнених африканських народів, пролилися ріки крові в Конго, в Бразилі, в Уганді і інших країнах, як ось знову імперіалістичний апетит Москви виявився у західній частині Чорного континенту — в Анголі.

Спочатку під видом національної і визвольної боротьби ангольці з колоніальною державою — Португалією, советсько - московські агітатори й підпалювачі війни вилилися у маси ангольського народу і розпочали збройну війну ніби за незалежність та скінчення колоніального ярма. Тепер, та ж сама Москва зі своїм новим "дарем" — Брежнєвим, як його називає китайська преса, вчинила ганебну провокацію в самому визвольному русі за незалежність ангольського народу, перешкодивши йому у створенні вільної демократичної національної держави — Анголі. Вачучи націоналістичні незалежницькі демократичні напрями в боротьбі ангольського народу з окупантом — Португалією, — СРСР і його "дар" Брежнєв рішили стати "ангольцями - хоронителями" поневоленого народу Анголі. Не-

мов вояки в овечих шкурах, готуючи свій апетит на прирості багатства Анголі, на її узбережжях, як вигідної бази для советської флотії, та владаючи в саму середню Африку, ще й по сусідству до Південної Африканської Республіки, вони посилають літаками тисячі вшкільованих військовиків, зброю та літаки для групи загінтованих прокомуністичних повстанців. Мало того, щоб бути самим немов би остоєм в очах світової опії у цій африканській авантюрі, совети намовляють Кастру вмішуватися активно в боротьбу ангольського народу, як "найближчого сусіда". Незабаром тисячі кубинського війська з'явилися у джунглях Анголі, і ще більшим полум'ям спалахнула земля Анголі. Не зважаючи на протести самих же африканських народів і держав, московський новітній "дар" став господарювати на території Африки не тільки славами, але й чинами.

В числі 30 Press release, of 11/8/76 Червоної Книжки називає Брежнєва і його оточення: "The new Tsars are big moscovites in the world of today..." (Нові царі — це великі комари у сьогоднішньому світі). І це дійсно правда. Немов комари, що, як відомо, п'ють кров, знавця налетіли совети з кастровцями на територію ангольського народу і охопили його господарство так, що й самі африканські оуїдні держави, — ба, навіть і Америка, — не зогляділись, не зорієнтувались, які будуть наслідки їх нальоту, та не зрозуміли хитрої московської відвічної імперіалістичної політики.

Як звичайно, Москва протестує і накладала "вето" тоді, коли Америка чи будь-яка інша держава, члени з наміром допомоги, втручається у внутрішні справи іншої країни, але коли йдеться про її власні (московські) інтереси у будь-якій державі, то тоді ніхто не має права заперечувати її плани і її втручання до внутрішніх справ інших держав. Очевидно, Москва приспала Америку і весь вільний світ ще в початку визвольної боротьби в Анголі, пославачи туди "голуба з пальмовою галузкою", як знав співчуття, моральної підтримки й опіки над скривдженим народом. Вільний світ тоді був повирів в добрі наміри його великого альянта, Москви, і тому не зареагував ніхто з вільного світу ані морально, ані збройно. Коли ж Москва увійшла в саме нутро повстанського руху, вже стало запізно для якої б то не було протидії і Анголі й надалі не перестала кривавити.

Розмовляючи не раз з представниками африканських держав в ООН і з моїми студентами з Африки в університеті, чути їх велике обурення наїздом московських імперіалістів на африканський континент. (Закінчення на ст. 5-й)

Роман Ільницький

УКРАЇНЦІ В КАНАДІ НА ШЛЯХУ ДО УСПІХІВ

Канада — велика країна. Друга в світі після Советського Союзу і 16 разів більша за Україну. Її площа така, як ціла Європа від Атлантики до Уралу. Канада — багата. В надрах її землі — аугілля, нафта, залізо, мідь, газ. На поверхні родюча земля, прекрасні ліси, майже — півмільйона чудових озер.

Канада — федеративна держава. В її склад входять вісім провінцій і т.зв. території. Провінції рідять самі собою: мають свої власні парламенти і уряди. Їх залежність від федерального уряду в Оттаві набагато менша, як Української ССР від Москви.

Велику і багату канадську територію заселяють всього 21 мільйон осіб за статистикою з 1971 року, а з того 600 тисяч українців.

Перші українські імigrанти поселилися в Канаді десь 90 років тому. Це були селяни з Вукотини і Галичини, що в той час перебували під австро-угорським, а фактично під польським пануванням. Не маючи можливості вижити себе і свою родину на рідній Україні, вони з тугою в серці виїжджали за океан. Життя перших імigrантів було важке, сповнене героїзму праці і витривалості. В Канаді було багато землі, але вона була не культивована. А центральні і західні Канада були майже не заселені. І якраз туті іхали наші селяни. Їх зустрічали праліси. І зразу ж, від першої зустрічі, між ними провадився двобій. Селяни прагнули землі, родючих ланів. А ліси борошилися. І тому в поті чола свого, днями і ночами, місяцями і роками рубали ліс... А потім заселили і засівали. Найбільше таких героїчних бій за землю зводили наші перші поселенці в провінціях Манітоба, Саскачеван і Альберта. Не дарма ж, ніні, їх правники, пишуться своїми предками, а ціла Канада вадчує їм свої щорічні великі збори зерна і головню щепення.

Між першими імigrантами було мало освічених людей. Тут і там трапився десь учитель, один-два адвокати, а найбільше священиків, що були на початку всім: учителем, лікарем і редактором перших бюлетенів і газет. Після Першої світової війни прийшла нова хвиля імigrантів, а між ними були й такі, що залишили рідну землю з політичних причин. Це були вояки українських армій, що боролися проти Рад і Польщі.

А після Другої світової війни події в Україні викликали на береги Канади ще соток тисяч українських імigrантів. Це були переважно політичні втікачі від большевицької влади зі всіх земель України. Між ними 7-10% інтелігентів. Решта — селяни, робітники, але всі національно свідомі і багаті знаннями культурно виробленими.

А всі вони разом займають площу в три з половиною рази більшу ніж Україна. Зате населення їх яких 19 разів менше від населення України. Манітоба має всього 989 тисяч чоловік, а з того 115 тисяч українців, отже майже 12% від всього населення. Подібно маються справи в двох інших провінціях.

Скільки ж всіх українців в Канаді? На це питання легко відповісти, бо, починаючи з 1901 року, в Канаді реєлюрно, що десять років, переписували урядові переписи населення. Отож на підставі перепису з 1971 року всіх українців в Канаді нарахувалося 581 тисяч. В 1931 році було їх лише 225 тисяч, тобто за 40 років число українців зросло на 358 тисяч, або на 158%.

Тут треба пригадати, що канадці — це народ імigrантів різних національностей. Остання статистика нарахувала їх 40, а між ними українці займають п'яте місце після англійців, французів, німців та італійців. Проте хоч наші земляки і на п'ятому місці, то вони вибиваються в багатьох ділянках життя на перші місця, дякуючи своїй динамічності і прив'язанню до своїх національних традицій. Пам'ять про те, що їхній нарід на рідній землі перебував в політичній неволі, збуджує в них велику енергію та бажання допомогти своїм братам. В Канаді високо цінують прив'язаність українців до свого народу, не перешкоджають їм в їх національній діяльності, а навпаки співчують їм, а багато хто й допомагає чи то морально, чи матеріально. Але про це пізніше. А тепер ще кілька інформацій про територіальне розміщення українців в Канаді.

Як ми вже сказали, перші українські імigrанти поселилися в центральній і західній Канаді, в провінціях Манітоба, Саскачеван і Альберта. Там і нині найбільші українські поселення. Але їх соціальна і культурна структура сильно змінилася. Бо в той час, як в перших десятиліттях перебування в Канаді, майже всі наші земляки були хлібороби, то нині більшість із них переселилася до міст. За статистикою 1971 року 69% українців у Манітобі живуть у містах, а 31% на фермах. Те саме в Альберті: 70% в містах, а 30% на селах. Дещо менша урбанізація в Саскачевані. Там тільки 53% живе в містах, а 47% на селах.

Місто, яке найбільше притягає українців — це Едмонтон в Альберті. За останні десятиріччя число українців там майже подвоїлося. Не заперечно, тому, що Альберта має найбільші поклади нафти, найкраще багаті і прискореними темпами розбудовує промисловість. Тут знову треба пригадати, що всі ці три провінції за своєю площею — величезні. Кожна з них більша за Україну, а всі вони разом займають площу в три з половиною рази більшу ніж Україна. Зате населення їх яких 19 разів менше від населення України. Манітоба має всього 989 тисяч чоловік, а з того 115 тисяч українців, отже майже 12% від всього населення. Подібно маються справи в двох інших провінціях.

Місто, яке найбільше притягає українців — це Едмонтон в Альберті. За останні десятиріччя число українців там майже подвоїлося. Не заперечно, тому, що Альберта має найбільші поклади нафти, найкраще багаті і прискореними темпами розбудовує промисловість. Тут знову треба пригадати, що всі ці три провінції за своєю площею — величезні. Кожна з них більша за Україну, а всі вони разом займають площу в три з половиною рази більшу ніж Україна. Зате населення їх яких 19 разів менше від населення України. Манітоба має всього 989 тисяч чоловік, а з того 115 тисяч українців, отже майже 12% від всього населення. Подібно маються справи в двох інших провінціях.

Володимир Мацько

КАЗКА І ЇЇ РОЛЯ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ

Сподіваюся, що всі читачі пам'ятають ті часи, коли вони так пильно слухали різні казки та байки і просили своїх бабусь, дідусів, матерів та інших своїх рідних, щоб вони ці казки їм розказували.

Коли пригадує ці справи, то не думаю когось уразити, але хочу звернути увагу на справу, яка дуже важлива у вихованні молодого покоління. Ми не раз маємо можливість пригадати, з якою цікавістю малі діти слухають цих казок. Дуже часто забувають про все, про свої забавки, про забави з іншими дітьми, а навіть про їжу, яка не раз мусять чекати, аж закінчиться казка. Вони своїми думками та цілим своїм еством переносяться в уявний казковий світ, де відбуваються події та де виступають ці незвичайні особи, про яких мова в казці, або зворотна, що їх змальовує байка і казка.

Досвідчені педагоги кажуть, що казка, це витвір народної уяви, в якому звичайними простими, ясними, зрозумілими словами оповідається про якусь вигадану, незвичайну подію, з участю

як: Саскачеван має 926 тисяч, а з того 86 тисяч, або 9,5% українців, а Альберта 1 мільйон 630 тисяч, а в тому 136 тисяч, або 8,5% українців.

Ці статистичні дані показують, що хоч абсолютні цифри українців у всіх трьох провінціях невеликі, то зате їх відсоток у відношенні до всього населення цілком не малий. А це відбивається на політиці, економіці і культурі Манітоби, Альберти і Саскачевану. Вистачить згадати, що українці у парламентах і урядах цих провінцій мали і мають своє сильне представництво. Число українських послів вагається між 3 - 8, а в складі урядів українці також займають кілька місць. Особливо треба підкреслити успіх українців у Саскачевані. Там вони вперше в історії дістали пост губернатора цілої провінції. Губернатором Саскачевану є тепер д-р Воробець, з третього українського покоління (між іншим добре володіє українською мовою). Про вплив українців на життя степових провінцій свідчить і те, що українська мова впроваджена до всіх початкових і середніх шкіл, де тільки в класі є бодай 10 учнів, які бажать вчитися української мови. На саскачеванському, альбертському і манітобському університетах є тисячі українських студентів і на кожному з них викладають українську мову та літературу. Перед кількома роками впроваджено перший раз в Канаді на університеті в Едмонтоні повний курс історії України, починаючи з княжих часів і кінчаючи нашими днями. Викладає дас проф Іван Лисак-Рудницький.

Казки мають дуже важливе виховне значення. Ці казки чи байки, очевидно відповидно добрані до віку дитини, в дуже великій мірі починаються до розвитку уяви (фантазії), яка необхідна для майбутніх письменників, мистців і багатьох інших фахівців та до розвитку рідної мови. Казки також привчають дітей до критичного думання й належного оцінювання подій, фактів та ситуацій, які вони пізнали у казці, а також учить логічно мислити. Казка примушує дітей до скупчення своєї уваги на одній справі та до деякої міри вправ господарити своїм часом.

(Закінчення на стор. 5-й)

(Продовження буде)

Докія Гуменна

ЗИМА В МАЯМІ

(фрагменти)

III

Крім нашої групи, сунули сюди без перерви й інші. Одні відходили, другі заходили... Кожному цікаво побачити середовище, атмосферу і дух, де писалися перлини американської літератури. Так от, де виникла тема повісті "Дід і море"? Навколо ж рибальське селище, що дивиться очима в море. Красу цього острова, відкрив цей же самий Гемінґвей, поселився тут, прожив тридцять років... А тепер Кі Вест став туристичною атракцією. Не дивно! Семимильний міст на морі... І хто ж то здогадався збудувати таку штучну виспану дорогу на острові між цими мостами? І це ж мав хтось фінансувати.

Гід весь час підкреслював, що Куба звідси лише за 80 миль. На цій острові є також дуже багато кубинців. Я діяв навколо — та вони ж чорні!

Обов'язки і показавши усе, гід завіз нас ще до "Кутка з мушлями". На столах, на землі просто відкрився очам необхідний вибір найрізноманітніших мушль, вилонених у цій морі. Найбільше — гігантських. Провалили — чорні. Оце, мабуть, і є тутешній кубинці.

Нарешті, гід завіз кілька із цієї групи до готелю, і оце вже ми повертаємося "додому". До шостої години було цікаво, — на морі нас обступили такі самі красавиці, як на картках, ще й краєц, — а потім стало темно. Це ж зима, о шостої смеркає! То вже якось би і вийти дохати, — зберігаючи в душі весь колорит не порушеної вкрапленнями модерного комфорту стародавності на крайньому кінці Зєднаних Штатів Америки, за 80 миль від Куби...

4

В руці в мене рекламний листок туристичного бюро "Грейлайн", а збираюся купити туру на кораблі до затоки Біскайн Бей. В касі я запитала про туру ч. 55 і касир відповів: "Ес, дір! П'ять доларів. Пароплав відходить о 9:45". Чого ще треба?

О дже тій уже припало, як почали під'їжджати один за одним автобуси з туристами, зібраними в різних готелях. При вході до пароплаву "Марта Вашингтон" стояв фотограф і очікував позувати йому. Коли вже публіка в пароплав увійшла, фотограф ускочив у авто і спішно від'їхав.

Це не був корабель із скляною підлогою, але... було шість годин розкішної плавби по широкій затоці, оточеній з обох боків далекими й близькими блими хмаростями, віллами, парками, елегантними резиденціями. Корабель ішов повільною ходю і було цікаво враження, що я їду пішки широким вулицею чи сніжним степом та роздивляюся на обидва боки. Красивий щораз

міннявся, а все була серед міста, що стоїть на воді. Воно то наближалось, то віддалялось у всі свої багатоплощинності, у переливах білого й синього кольорів. Пропливали ми попід мостами, їх було сім чи вісім. Одні підносили два велетенські крила і спинали автока по обох боках, а другі були такі високі, що наша "Марта" пропливала під ними вільно.

Так от значить, ліворуч — це Маямі Біч, а праворуч — само Маямі. А це підпливаємо ми до "метрополі", і ось той пальмовий міський парк, із мушлю для оркестри, де відбуваються концерти... Та наш пароплав не причало, він тільки підійшов до набережної. Один із обслуговувальників назавні та по виступах корабля наблизався до берега і вихопив від якогось чоловіка торбу, тоді — назад у корабель. Ось для чого ми такбільше підпливали! У торбі, виявилось, були всі ті кольорові світильники, що вранці накладала фотограф. Пішов торбу по всьому кораблю — 50 центів за одну світилку. Розбирали охоче!

А тоді ми попливали далі, у відкритий океан, але ненадовго. Скоро завернулися і підпливали до золотого круглого бані одного з павільйонів "Сікваріуму" (себто морського акваріуму). Там частина туристів висадилася, (така бо їхня комбінована тура), а ми решта провадили далі наше "кругосвітне плавання".

Назад поверталися якоюсь короткою водною дорогою, а такі поці мостами. Зустрічалися і розминалися з іншими кораблями та яхтами. Геть чисто, як би на широкій вулиці! А що то таке цікаве там удаліні? Якійсь наче танок різнокольорових вітрильників? Вони церемоніальним ходом плывуть один за одним, утворюючи ідеальний шнур, о, закручуються в коло, знов розкручуються у досконалі шнур, граціозно кружляють, наче живі чолерини... Жаль, ми вже проминули цю антаву на морі — змагання вітрильних човнів — регату.

Віля третьої години "Марта" підпливала до тієї самої пристані, де нас забрала, а на березі вже чекала величезна черга...

Аж тут, на цьому кораблі, збагнула я красу цього міста, міста на воді. Таке було останнє враження від приморського розкішно-екзотичного мільйонерського Маямі. В рекламі, що довела мене до корабля, є фраза: "Матимете незабутнє враження на все життя". Може так воно й справді.

Другого дня було прощання з пальмами. Вони відпроваджували аж до автобусної станції "Грейтаун", через цій Біскайн Бей Бульвар. І по дорозі, гей, на північ було багато пальм. Пальми росли ще в Джексонвілі. Але публіка вже куталася у різні кофти і грубі светри, у Річмонді нарід уже в плащі. А в ньюйоркській підземці знову вердулася я до реальності: на головах шапки, всі одягнені в хутра, кожухи... Так, це лютий, ньюйоркська зима, а не ладіне маямське весняне літо, що там називається "зімью".

(Кінець).

Гуцульський Відділ УНС ім. сот. Гриця Голинського у Філадельфії

Філадельфія, Па. (с.г.). — В грудні 1975 року згідно ухвали президії Українського Світового Об'єднання Гуцулів заложено новий Відділ УНСОУ, патроном якого обрано сина гуцульської землі, славного командира Пробового Гуцульського Куреня, сотника Гриця Голинського. Здається кращого вибору на патрона основоположника нового Відділу не могли знайти, бо тим вони шанували воїна-борця, який все своє життя присвятив боротьбі за соборність Української Держави.

Переглядаючи збірку матеріалів Української Галицької Армії, знаходимо там аж одинадцять сторінок, присвячених І-му Пробовому Гуцульському Куреневі. Ці матеріали зібрав четар УГА Степан Сулятицький, який як доброволець зголосився

Секретар новоствореного Гуцульського Відділу УНС у Філадельфії п. Атанасій Стефурак.

до згаданого Куреня 1918 року. Ми не будемо передруковувати всього, що подане в споминах четару С. Сулятицького, а подамо лише важливі дані, щоб відтворити багату історію про ту карну бойову одиницю, якою був Гуцульський Курінь.

Про „архітекта“ Гуцульського Куреня знаємо, що він народився 14-го травня 1895 року в селі Березів Вишнь, повіт Коломия. Він командував куренем у боях проти поляків, а відтак, перейшовши Збруч проти большевиків, був свідком страшної епідемії жакливого тифу і жадні невідчужливі могли зламати його крихтального характеру. По окупації большевиками Галичини 1939 р., відділи НКВД поклали нагальну на українців, арештуючи в першу чергу колишніх старшин УСС, УГА, а найбільше непокоїли їх члени ОУНАціоналістів. Потрапив до тюрми і командир Гриць Голинський, якого перед відступом 1941 року „визволителі“ розстріляли у Станіславіві.

У склад сотні входили

тільки добровольці — сини гуцульської землі. Кадра сотні була в Коломиї, а решта добровольців була розташована біля Городенки, де і переходили військовий вишкіл. Перший бій з поляками гуцули звели 31-го грудня 1918 року між Вилчами і Чижками біля Самбора. Про цей блискучий протинаступ „Гуцульської Сотні“ командир „Групи Хирів“ полковник Антін Кравець у своїх споминах пише так: в часі польського наступу і в часі відвоювання нашого куреня дня 31-го грудня 1918 року „Гуцульська Сотня“ зібралася до обідю. Та скоро тільки побачили втікачів з Чижова, покинули обід. На голос трубки, яка звивалася всіх до бою, стояла в одну мить готова до протинаступу, а розвинувшись в розстрілю, пустилися проти ворога, як половецький орел на свою здобич сміло і певно. Поляки не витримали того бравурного удару. Відважний вчинок молодення гуцулів заскочив їх, упав на них, як грім з ясною неба. Подалися і соромно стрімголов утекли, полишаючи за собою багато поранених і вбитих. Після того бравурного бою молодих гуцулів „Гуцульську Сотню“ переіменовано на „Пробовий Гуцульський Курінь“.

В споминах четару С. Сулятицького читаємо про інший вдалий бій куреня з поляками 7-го березня 1919 р. на залізничній лінії Львів—Перемішль. Він пише: „На дзвінкий голос бойової трубки хоробрі гуцули зірвалися і, як половецький вихор, в кривавій бою на багнеті не лише відбили старі позиції, але теж займали ворожі позиції і перервали ворогові залізничну лінію Львів—Перемішль. На кривавім побоєвищі лежало сотні ворожих трупів і ранених. Здобуто 6 гармат, 22 скоростріли, 2 міномети і взято в полон 250 польських недобитків з майором на чолі. Крім того заповнено ворожу польову лінію з цілим її урядженням і аптекою“.

Наведених кілька прикладів про воєнні подвиги гуцулів нам говорять, що вище командування УГА, назвавши Гуцульський Курінь „Пробовим“, не зовело себе, як рівнож і хоробрі гуцули виказали в боях з ворогами свій високий патріотизм і любов до рідної землі.

Заложивши „Гуцульський Відділ“ УНСОУ, гуцули і тут виказали любов і привязаність до своїх українських установ. Відділ заложено завдяки голові УСОГ Іванові Гаврилюкові, його братам, Михайлові і Петрові, та голові Товариства „Черемош“ у Філадельфії Дмитро-

У своїх початках і досі УНСОУ славився лемками. Тепер, після створення Гуцульського Відділу, однаково славиться також своїми гуцулами, зокрема гуцулками, бо і є чим славитись. На фото: Марійка Стефурак (зліва) — заступниця секретаря Відділу, та її сестричка Галина.

Уся гуцульська родина в своєму Відділі УНС. На фото автори (зліва): передсиди Відділу п. Михайло Гаврилюк і його дружина пані Лідія, внизу (зліва) їх доня Лідія і син Михайло.

ла Гаврилюка ще входять такі славні гуцули як Михайло Бельмега — заступник голови, Атанасій Стефурак — секретар, Петро Гаврилюк і Михайло Мочерняк, члени Контрольної Комісії, постановили до кінця 1976 р. збільшити Відділ до 100 членів.

Українська релігійно-національна станція у Гантері

Багато з нас отримали різдвяно-святочні картки, які надіслали до нас. Збудовано його, як вище сказано, завдяки значним пожертвам малого гурту ініціаторів та дрібними пожертвами широким кіл українських громадян.

Рівночасно ті мистецькі картки викликають і інші рефлексії, зв'язані з нашим теперішнім побутком; перед очима стає прекрасна, стильна церква в Гантері, причаї і потреба видавання тих святочних карток, а саме придбання фондів на будову цього гарного храму.

Первісний задум — придбати приміщення для українських літників у Гантері — був дуже скромний, бо фінансові засоби для цієї цілі були дуже скромні. Однак після роздумів, нарад та в ході планування ініціатори того діла порішили будувати не скромну каплицю, як спочатку планувалося, але будувати гарну, стильну церкву, не зважаючи, що фінансові засоби для такої будови були більше як скромні. Проте ініціатори того діла вірили в жертвенність українського громадянства на добрі, корисні цілі.

І так за ідейним почином, важкою працею, значними пожертвами малого гурту ініціаторів та дрібними пожертвами широким кіл українських громадян збудовано прекрасну в гуцульсько-божницькому стилі церкву.

На наших рідних землях коло церкви була дзвіниця; тому, навізуючи до наших звичаїв, побудовано коло церкви в Гантері дзвіницю, та кож в українському гуцульському стилі.

Після здвигнення церкви і дзвіниці на чергу прийшов план побудови приміщення для культурного життя української гантерської громади; тому і збудовано „гражду“ в гуцульському стилі, де приміщення Української Культурної Осередок. — Церкву збудовано для голошення ПРАВДИ БОЖОЇ.

Гражду — це приміщення Української Культурної Осередок — збудовано для ширення правди про Україну.

Такий підхід до справи є продовженням світлої традиції Української Церкви на Рідних Землях: служіння Богові і Рідному Народові.

Збудований комплекс 3-ох

будівель в Гантері представляє сьогодні вартість пів мільйона доларів. Збудовано його, як вище сказано, завдяки значним пожертвам малого гурту ініціаторів та дрібними пожертвами широким кіл українських громадян.

Для внутрішнього викинення та обладнання гражди, та для сплати догугу потрібні ще певні фонди.

Уважамо, що в тій кінцевій фазі ми повинні збільшити наші пожертви на ту корисну ціль і то не лише ті, що дістали чи дістануть святочні картки, але й ті громадяни, які належно оцінюють вагу ширення правди про Україну, яку саме тепер, у пору тяжкого лихоліття на Рідних Землях, так дуже потрібно усвідомити чужинцям.

Наша церква і осередок в Гантері вповні заслуговують на моральну і матеріальну підмогу, бо вони сповідають цю роботу для української справи. Як сказано в супровідному різдвяним карточкам листі — кожного року тисячі туристів відвідують церкву. Вони захоплюються не тільки своєрідним стилем будови і мистецькими обладнаннями внутрішньої церкви та гражди, але висловлюють признання за племінний дух української культури і традиції в цій нашій пропам'ятній релігійно-національній станції.

Відомості про українську церкву в Гантері тепер помітні в офіційних туристичних виданнях; світлина з неї, її моделі показуються на численних виставках з нагоди святкування 200-річчя незалежності Америки, як доказ етнічного вкладу українців у культуру ЗСА.

Щоб відповісти на численні запити про Україну, видано біглотіографію і й довідник, в якому подано дані про Україну, її нарід, культурні надбання тощо.

Так ідея призначення цієї церкви, що просвічувала ініціаторів її побудови, стається тепер дійсністю. Те наглядно бачать всі, хто був у Гантері. Хто ще не бачив цього нашого українського осередку повинен найближчого літа приїхати туди, та наочно переконалися, що варто нам складати пожертви на справді важливе діло.

Лев Ярчевський

Новорічна гуцульська забава-маланка у Філадельфії

Заходами Т-ва „Черемош“ у Філадельфії вже від років відбувається традиційна гуцульська новорічна забава-маланка, під час якої стрічається не лише уродженців славної Гуцульщини, але та кож гостей всіх соборних земель України. Це тому, що та новорічна забава є відмінною від загальних забав, тут є багата програма, яка пригадує всім рідні землі, різдвяні і новорічні звичаї й обичаї, пригадує молоді юні літа.

Забава відбулася в суботу 24-го січня в залі св. Йосафата на Френкфорд при звуках оркестри „Дніпро“ п. Строцького з Пассейку. Забаву відкриває голова Т-ва „Черемош“ Дмитро Ткачук, який привітав гостей, згадав про традиції Гуцульщини, побажав всім гарно забавитися, а відтак представив гостям аранжера забави мгр Василя Панчака, який негайно приступив до переведення мистецької програми. Програму розпочато традиційною грою на трембіті сеньйора гуцула. Уродженця славного Жаб'я, Дмитра Сороханюка, він є і мистецьким керівником танцювальної групи „Черемош“, а його дружина Свдокія є мистичною виробництвом — ткачкою традиційної гуцульської нощі. За трембітою на сцену ввійшли колядники, одягнені в гуцульські народні строї, в руках з невідступними топірцями. „Бере зюю“ — провідником колядників, був гуцул Іван Гаврилюк, який за старим звичаєм заспівав — віншував всіх благ для „газди і гасдини. Старі колядки та їхні „приспівки“ виспівали слухачі на очах у багатьох присутніх, бож пригадали їм молоді літа і дорожку далеку Батьківщину. По виступі колядників від-

булася інсценізація „Смерічка“, приготівана Д. Сороханюком. Тут молодий легінь, шукаючи різдвяної ялинки, не міг зрубити „смерічку“, бо його любов до краси і природи гір на це не дозволяла. Інсценізацію виконали студентка Марійка Стефурак, як „смерічка“ і її брат студент Степан Стефурак, як „легінь“.

Найбільшою atrakцією гуцульських забав завжди був виступ „троїстих музик“: Братів Михайла, Івана і Петра Гаврилюків. Так було і цього року, коли три брати грою на цимбалах, скрипці і бубні, а Михайло Гаврилюк на сопілці показали неповторність гуцульської народної музики. Під звуки цих „троїстих музик“ танцювальна група „Черемош“ у барвистих гуцульських строях відтанцювала дівочі танці: аркаша, голубку, піторак і гуцулку. Сольо „Вільний гуцул“ виконав молодий танцюрист Юрій Голіней. Всіх виконавців мистецької програми присутні гості, яких було понад 500 осіб, нагородили рясними оплесками, яким, здавалося, не було кіля.

О годині 12 ночі новорічні побажання гостям склали Андрій Шекерик — Доників від Т-ва „Черемош“, Іван Гаврилюк — голова Українського Світового Об'єднання Гуцулів у вільному світі і голова новоствореного Гуцульського Відділу УНСОУ — Михайло Гаврилюк.

Зобав, яка протягнулася до 2 години ранку, була вдала під кожним оглядом, а добрий буфет з різними перекусками, включно з кудрями і бриндзею, був справді гуцульський.

с. г.

Загальні збори 64-го Відділу СУА в Нью Йорку

Загальні Збори 64-го Відділу СУА в Нью Йорку відбулися 21-го грудня, 1975 р. Голова Оксана Шур відкрила збори молитвою та попросила присутніх шанувати пам'ять покійної почесної голови СУА св.п. Олени Лотської повстанням з місць і хвилююмо мовчання. Описала передала ведення зборів М. Даниш і секретарці С. Пятлар.

По відчитанні протоколу, виготовленого дбайливо Д. Костів, перейдено до звітування Управи і Контрольної комісії.

Голова О. Шур у своєму звіті накреслила загальний образ праці у Відділі та, подаючи характеристику членства, сказала, що до першої категорії належать члени, які активно включаються у працю, приймаючи пости в Управі і виконують точно свої фінансові зобов'язання. Друга, пасивна група, яка відмовляється від кожної праці, ще до цього постійно залагає з обов'язковими виплатами. Наші члени займають теж пости в Головній Управі. Кінчаючи свій звіт, голова подякувала усім референтам за солідну і ширшу співпрацю.

Після звітів секретарок М. Вовкодав і М. Ржепецької, які подали докладні прихильні листи і написані протоколи, фінансова секретарка Е. Шуган з'ясувала у св.сму вичерпному звіті відатки Відділу і джерела наших прибутків як базари, імпрези і членські вклади.

Організаційна референтка М. Конашевич вдержувала контакт з усіма членами, та продавала цеглини на Музей СУА, а К. Скоробогата займалася висилкою повідомлень до членок про імпрези Відділу.

Культурно-освітня референтка Х. Навроцька мала до виконання велику програму. В лютому відбулася „Просфора“ з референтом Л. Волинцем про український вертеп та з читанням вірша Х. Навроцькою: „Крізь життя босоніж“ М. Кардиналович. У тому ж місяці повторено в „Літ-Мистецькому Клубі“ панель: „Українська Дивізія Галичина“ автора Вольфа Д. Гейке з участю: О. Шур, М. Баруги та в заступстві А. Алишкевич, Х. Навроцької. В березні вшановано пам'ять Тараса Шевченка ширшими сходами, на яких Х. Навроцька відчитала доповідь: „Світлова велич Шевченка“, а М. Савичка виголосила поему Івана Драча: „Похорон Шевченка“. У квітні відбулася спільна з 82-м Від. посмертна виставка Ярославів Музики, а в травні під час Свяченого відсвятковано 20-ліття Відділу. Після короткого привітання голови О. Шур промовляла І. Рожанковська, яка в імені Головної Управи надала почесну грамоту нашому Відділу за невтомну працю для СУА. Про 20-літню діяльність розказала обширно Х. Навроцька, а ред. Володимир Баруга характеризував працю Відділу очима приватного громадянина. Місяці вересень і жовтень пройшли під знаком приготування Округу до святкування 50-ліття СУА. В листопаді влаштовано 19-ту Виставку жіночої творчості під проводом М. Ржепецької. На відкритті виставки доповідала У. Любичев пр. Марію Башкірцеву, а Іренг Федичин виголосила доповідь „Обновлення традиції в мистецтві“ на закритті виставки. На авторському вечорі Оксана Рудакевич, який відбувся 5-го грудня 75 р. в „Літ-Мистецькому Клубі“, Х. Навроцька сказала слово про авторку та прочитала її вірш: „Пані в чорному“. Два тижні пізніше повторено там же вечір на пошану митрополита Андрія Шептицького, в якому приймали участь: М. Савчак, Х. Навроцька та О. Шур.

Виховні референтки Д. Костів і Б. Ковалів влаштували в жовтні дев'яту з черги Виставку дитячої творчості в „Літ-Мистецькому Клубі“. За ініціативою виховної референтки проходить в нашому Відділі курс вишивки: Ірена Кметик, знаєць української вишивки.

Референтки суспільної о-

півки В. Івануса і О. Ленг перерили збірку під церквою, вислали пакки потребуючим та писали святоті бажанні до старших самотніх жінок.

Імпрезові референти І. Комар і С. Салдан організували вдалі великодні і різдвяні базари, чим значно посилили фінанси Відділу.

Пресові референти М. Баруга і М. Даниш інформували своєчасно в пресі про діяльність Відділу.

Заходами мистецької референтки М. Савчак відновлено строї, які вимагали направи і відвізнення. Разом з Л. Артимичиш вона перевезла, з великим моральним і матеріальним успіхом, три покази історичної наші України, а саме: в Гартфорді з нагоди 50-ліття СУА, в Луїсвиллі під час святкування „Дня Української Спащини“ та в Пассейку на святі 200-ліття Америки. М. Савчак взяла на себе важке завдання видати різдвяні картки, які зображують вертеп XVII століття і разом з головою О. Шур вложила багато праці, щоб реалізувати цей задум.

Господарські референти Л. Раковська і М. Капревич приготували перекуски, а деколи справжні гостині. На особливу увагу заслуговав елегантне прийняття, приладжене на З'їзд Головної Управи і голов Округ 25 жовтня 1975 р.

Делегатка до Об'єднаного Комітету Стефа Салдан брала участь у всіх сходах Комітету, щоб опісля інформувати Управу нашого Відділу про їхні плани і ухвали.

По звітах референток та дискусії над ними забрала слово голова Контрольної комісії О. Рак, висловлюючи признання уступачій Управі, та подала внесок на улічення абсолютної. Внесок односторонньо прийнято.

До нової Управи увійшли: Оксана Шур — голова, Ірена Володосенко — заступниця голови, Марія Ржепецька — протоколярна секретарка, Мирослава Вовкодав — кореспондентка секретарка, Поля Кніш — касирка, Марія Карпевич — фінансова секретарка, Марія Конашевич — Лоба Раковська — організаційна референтка, Люба Артимичиш — культурно-освітня реф., Володимир „Зюса“ — реф. суспільної опіки, Ірена Комар — імпрезова реф., Марія Даниш — пресова реф., Марія Савчак — мистецька реф., Марія Вереза і Осипа Ленг — господарські реф., Стефа Салдан — делегатка до Об'єднаного Комітету.

Контрольна комісія: Евстахій Шуган — голова, Христина Навроцька і Кіра Скоробогата — члени, Дарія Костів і Софія Салдан — заступниці.

Голова О. Шур перебрала провід Загальних Зборів, та пригадала, що Збори мають затвердити почесне головування Івані Рожанковській, що й односторонньо зроблено. П. Рожанковська подякувала за небуденне вірнішення і при тієї нагоді попросила про слово. Вона з жалем ствердила, що серед нашого громадянства завважається нездоровий об'яв, яким є девальюація слова. Ми ухвалюємо бомбастичні резолюції, а опісля не переводимо їх в життя. Це саме діється в нашій організації. На останній Конвенції рішенням дозвіти членство СУА, а вишпівши зі залу, всі про це вже забули. Не краще виглядає ситуація з домом і музеєм СУА. Ми урочисто обіцяли докласти всіх зусиль, щоб розбудували дому СУА набрала конкретних форм, а тимчасом замість корисної праці часто стрічаємося з ніціною критикою, критикою без альтернативи, яка не дає нічого нового, кращого, лише сплінає працю над розбудовою музею СУА. Рожанковська закликала присутніх вірити і трудитися для своєї ідеї та плече об плече ступати вперед до реалізування наміченої цілі.

Зідтак обрано делегаток на Окружний З'їзд і представницю до Комітету будови церкви св. Юра в Нью Йорку. На тому Зборі закінчено.

Марія Даниш

ТАНЦЮВАЛЬНА ГУЦУЛЬСЬКА ГРУПА „ЧЕРЕМОШ“ І „ТРОІСТІ МУЗИКАНТИ“ У ФІЛАДЕЛФІЇ — ЧЛЕНИ ГУЦУЛЬСЬКОГО ВІДДІЛУ УНСОУ

Танцювальна гуцульська група „Черемош“ при Товаристві „Черемош“ у Філадельфії, а також „Троїсті Музиканти“, більша частина яких є членами нового Гуцульського 162-го Відділу УНС імені сотника Гриця Голинського при Українському Світовому Об'єднанні Гуцулів. Музиканти (сидять справа): Атанасій Стефурак — секретар Відділу, Іван Гаврилюк — (грас на традиційних цимбалах) голова УСОГуцулів і організатор нового Відділу, Михайло Гаврилюк — голова Відділу, Микола Павлик — член грас на традиційній сопілці. Між танцюристами зліва є піднесено рукою стоїть мистецький керівник і „душа“ танцювальної групи „гуцул з Жаб'я“ Дмитро Сороханюк. Біля нього на руках піднесена заступниця секретаря — студентка Марійка Стефурак. По правому боці третій ряд стоїть секретар 339 Відділу УНС Михайло Луцій. Посередині в танцювальній позі Юрій Голіней. На фотографії немає Петра Гаврилюка, члена „Троїстих Музикантів“ — Гаврилюка.

Юрій Стельмашук

КАЗКА І ЇЇ РОЛЯ...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

Згадує про це тому, що тепер, на превеликий жаль, серед нашого загалу в ЗСА казки щораз більше замовляють та тим самим переставляють діяти. Тепер казок немає кому розповідати, бо старшим людям кожну вільну хвилину забирає телевізія. Ця телевізія також учить дітей різним непотрібним речей, а й не рідко недобрим вчинків, що їх описує ці дитя старіються реалізувати на вулиці, чи в різних закутках.

Ще недавно у нас велику і важливу роль в тілі діяльності виконувала дитяча література, а тепер з кожним роком вона щораз більше занепадає, бо щораз менше є авторів такої літератури. Дитячу книжку грудно видають, бо видавця вона не оплачується, з огляду на брак читачів — покупців. На перешкоді стоїть телевізія й батьків не увага до тієї важливої справи.

Єдиний у вільному світі український дитячий журнал „Веселка“, яка крім деяких історичних, краєзнавчих та літературознавчих матеріалів, представлених у

легкій і зрозумілій для дітей формі, містить теж багато казок в поетичній та прозовій формі. Ця „Веселка“ тепер теж занепадає. Причиною в тому, що має щораз менше передплатників і читачів і це приносить велику шкоду у вихованні нашого молодого покоління. Про ту справу повинні солідно подумати всі наші батьки, що мають дітей в віці народної школи, тобто до 13-14 року життя. Було б не зле, коли б про виховні справи подумали більш серйозно наші провідні чинники.

Пригадуємо ще раз, що від належно і солідно сповнення виховних обов'язків залежить наша майбутність, чи ми залишимося українцями, чи легко дамося перетопитися у чужому „казанні“. Ми тишімося, що деякі наші студенти й дорослі казку молоді виявляють поважну активність у нашому житті, але не звертаємо уваги на ту куди більшу частину, яка тихо без шуму затрачує рідну мову та зв'язок зі своєю спільнотою і своїм народом.

ЧЕРВОНА ЗАГРАВА...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

канську країну. Чую їх за непокоєння перед тем, що більшою і дальшою інвазією й неокончальною окупацією всього Чорного континенту Москвою. І це не є уява. Як пише „Peking Review“, пресоє повідомлення Червоного Китаю, — московський „цар“ вже перекидає свої сили імперіалістичної стратегії до слів дуючої з черги африканської країни, Мозамбіку, яку Москва вже зачавша приготувати на пляцдарм експансії в південну Африку, тобто Родезію. Таким чином московська комуністична імперія зі своїм новітнім комуністичним „царем“ наставляє сіті над усіма державами Африки, і якщо самі африканські народи і держави не зареагують рішуче проти цієї зростаючої імперіалістичної, колоніальної загрози Москви, то падають вони в ще гіршу колоніальну залежність, як це було раніше.

Зв'язок сучасності в Африці з минулим переплітається з долею всього світу. Після знищення фашизму і нацизму, особливо Африка окріпла і ожила духово, культурно і економічно, зокрема після Бангдунгської Конференції народи та держави Африки стали самостійними і незалежними. Інша одна й доля готувала минула історія. Не так давно з англійських архівних матеріалів став відомий т. зв. „план Чемберлена“, переданий у 1938 році Гітлеру, який передбачав колоніальний поділ Африки, на підставі якого Німеччині пропонувалося взяти під володіння країни: Того, Камерун, Анголу, частину Конго і північну частину Нігеру. Гітлер однак планував всю Африку перетворити в свою домінію, а Геринг мріяв з Мадагаскару зробити пляцдарм для своєї повітряної та морської флотії. Перемогу Африки над фашизмом особливо святкує Етіопія, Судан, Туніс, Єгипет, Лівія, що були тереном запеклих боїв з німцями. Сотні тисяч африканських воїнів воювали проти Гітлера, цим вони теж спричинили до загальної поразки Гітлера. А сьогодні, замість втішатися своєю свободою і незалежністю, вони мусять знову братися за зброю і боронити себе від своїх зрадників, що перейшли на послуги Москви.

Відголосом Бангдунгської конференції, в 1963 році було створено „Організацію Африканської Єдності“, в основу якої було покладено антиімперіалістичний принцип деколонізації і мирного співжиття. Створення організації ОАЄ властиво і було великим політичним досягненням народів.

Стремління африканських народів до єдності, до єдиного — це звичайне явище серед новостворених малих держав. Але всі вони ще не окріпили економічно і тому вони здебільшого сполучені економічно з державами Західної Європи й Америки, які їм багато допомагали колись і досі. Отож тут, власне, червона Москва і знаходить потребу всіма способами заволодіти новоствореними африканськими державами, щоб відірвати їх від зв'язку з західними, т. зв. капіталістичними країнами, як рівнож Москва ставить спротив втручанню в африканські справи її східного сусіда — Червоного Китаю.

У своїй діяльності Організація Африканської Єдності стоїть за принципом суверенної рівності, не втручання у внутрішні справи, осуджує всяку підтримку діяльності, признає взаємну пошану і пошанування територіальної цілості та нерозривності кордонів, не вживання сили, але мирного способу поладження всіх конфліктів, та рівноправну співпрацю. Африканські держави самі вирішують поладити всі непорозуміння, що виникають часами у них на кордонах. Таким чином був урегульований довгий і затяжний спір за границі між Алжиром та Марокко. Такий спосіб міжафриканського порозуміння став ніби правилом їхньої континентальної політики, і завжди ОАЄ справлялася із цим завданням. На сьогоднішній день ОАЄ являється єдиною в світі регіональною організацією, якій Рада Безпеки при ООН дала права виступати, як офіційному органі по підтримці спокою та безпеки на Чорному континенті. Однак, як бачимо, з союської та кубинської інвазії у Анголу, то навіть і Організація Африканської Єдності не здолала захистити права і свободу африканського народу. А ось вже і в Мозамбіку спалахнуло повстання, а далі є побоювання союської-кубинської інвазії в Родезію та в інші африканські країни. Африканські народи знають, що це така війна, і тому вони боються її. Так, Туніс, напр., загубив більше як 70 тисяч воїнів, в боротьбі з Етіопією впадило більше як 400.000 воїнів; знає і Сенегал, Малі, Алжир і багато інших. Війні аїм особливо не на часі, бо вони кривдять організованість і стають на ноги економічно, адміністративно і культурно-освітньо. Африканські народи розуміють, що тяжко буде їм утриматися самим, тому мусять мати вірних і міцних союзників. Такими

Д-р Осип Теслюк переобраний на голову Відділу УККА в Гартфорд

Гартфорд, Конн. (П. Ш.). — 25 березня 1976 року відбувся тут Загальний Збори Відділу УККА, в яких взяли участь 37 платників УН-Фонду і представників організації.

Збори відкрив голова Відділу д-р Осип Теслюк, вітаючи прийнятих. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлих минулого року членів.

Зборами проводила Президія в складі: Тиміш Мельник — голова, Степан Гарасимів — заст. голови, і Володимир Левський — секретар.

Після схвалення протоколу Зборів, відчитано обширний протокол з попередніх Загальних Зборів та приступлено до звітування. Звіт відгукнувся правдою Відділу в звітному періоді, яка була багатою та інформативною. У збірці на УН-Фонд Відділ знову виконав своє зобов'язання, передаючи Централі УККА зібраних 3.095 доларів.

Особливо була пожаляна

на праці Відділу на звітному відтинку — resorti зовнішніх зв'язків, яку очолює молодий чоловік Роман Заставський. Присвячено також багато часу й уваги 200-літтю Американської Незалежності і 100-літтю українського поселення в Америці.

Після вичерпних звітів Управы і Контрольної Комісії відбулася дискусія, яка була виявом зацікавлення громадянським життям, та його будучиною.

Після ухвалення абсолютної більшостю нової Управы Відділу УККА, яку знову, вже четвертий раз з черги, очолює д-р Осип Теслюк.

Закінчуючи Загальні Збори, д-р Осип Теслюк закликав до співпраці членів Управы, пригадуючи що в цьому році, у зв'язку із святкуванням 200-ліття Незалежності Америки і 100-ліття українського поселення, тяжить додаткова праця на нашому Відділі, яку треба

нам гідно виконати.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тегічної атомової зброї, бо онов'язком президента ЗСА є стратися закінчити переговори в зброєнні. Він заявив, що його політика відносно Східної Європи далі є: заохочувати народи того обширу одержати якнайшвидше автономію. Президент сказав, що ця політика не протиставляється поглядам Гельмута Шоненфельда, дорадника Державного департаменту, бо, на думку Президента, погляди Шоненфельда були неправильно інтерпретовані, а його слова цитовані в неправильних контекстах. Як відомо, Шоненфельд минулого грудня заявив групі американських амбасадорів, що Вашингтон, за-

ля „світового миру“, повинен заохочувати народи Східної Європи встановити „більш природний та органічний зв'язок із Союзом“.

Промовляючи перед редакторами американських газет, президент Форд критично сказав, що ця політика не старалася збільшити державний бюджет на наступний фінансовий рік до 412 мільярдів доларів, тоді коли Білий Дім запропонував тільки 394-мільярдний бюджет.

Президент також заперечив твердження, що він обговорював можливість надання військової допомоги для комуністичного Китаю.

В ССР НАРД ЗДІСНЮЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ху невідомі люди викручують з нових авт батерії й інші частини, які описали паратно продають, а також знімають гумові колеса, помінявши того, що поїзди, які транспортують нові авт, хороні озброєною міліцією. Розкривають також держав-

ну бензину, бо на цей прохот, у зв'язку із збільшенням авт, існує широкий попит на ринку. І помімо того, що держава поробила вже цілий ряд охоронних заходів, включно з відкриттям спеціальної школи в місті Горький, де вишколюються „охоронці державного майна“ (окремий рід міліції), але хвилі крадіжок не впадають зупинити. „Ми маємо дві економіки, — заявив один розсудливий, — одна державна, а одна приватна. Державна економіка продукує, а приватна споживає. Це цілком нормальне явище в нас, бо інакше не виживеш. Більше крадеж — краще прожити“.

КІСІНДЖЕР ЗНОВУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

решення коаліційного уряду в Італії, в якому були 6 комуністи, то якщо б таке сталося, то ЗСА повинні дивитися на італійську комуністичну партію, як незалежну від Москви.

Пол Ворнік є дорадником трьох демократичних кандидатів на президента, а саме, Мерріса Юдалла, Джімі Картера та Гюберта Гомфрі. Джордж Волл дораджує сенаторів Геррі Джонсонові, а проф. Вжезінські колишньому губернаторові Джорджі, Джімі Картерові.

У своїх промовах перед редакторами американських газет Волл, Ворнік та Вжезінські також критикували інші аспекти закордонної політики Кісінджера. Вони твердили, що Кісінджер надто багато уваги присвячує зв'язкам із ССР, а замало зв'язкам із традиційними союзниками Америки, а саме, із країнами Західної Європи та з Японією. Вони також заперечували, що в Америці існує як якийсь великий поділ, як це представляє Кісінджер, який твердить, що розбіжності в поглядах не дозволили ЗСА допомогти Південному В'єтнаму, Камбоджі та Анголі. Всі три, хоча признали, що треба протиставитися зростаючій мілітарній силі Союської Союзу, та заявили, що Кісінджер перебільшує небезпеку з боку ССР, бо Союський Союз є економічно дуже слабкий і такий непевний себе, що більше боїться збільшення впливу західноєвропейських комуністичних партій, ніж з'єднаних Стейтв.

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

моги (ГЕВ); п-і Аняна Шено, заступник голови Крайової Ради Співдружності Групи Крайового Республіканського Комітету, та Річард Розенбам, голова Республіканського Комітету Нью-Йоркського сейту.

Під час цієї першої конференції нью-йоркської Співдружності Ради вшановано її віде президентів, яким вручено дерев'яні диски із вмонтованими на них металевими плитками з відповідним написом. Нагородили вручили Майкл Сотерос, голова нью-йоркської Ради. З укр. інців нагороди одержали Лев Сосновський, перший заступник голови Ради, та п-і Марія Душиник, віцепрезидент української групи. Віцепрезиденти інших етнічних груп рівнож одержали нагороди. Крім п. Сосновського та п-і Душиник, делегатами на конференції були українці: мгр. Іван Винник, д-р Валентина Калініч, трьох братів — Самуїл, Михайло і Василь Войки та Ростислав Склонний — всі чотири з Рочестера. П. Василь Войко є касиром нью-йоркської Ради Співдружності Групи.

Д-р Мйрон Куропас у своїй промові порушив справу відомої „інструкції“ Гельмута Шоненфельда, асистента державного секретаря Кісінджера, відносно американської закордонної політики щодо Східної Європи та повторив заяву президента Форда, що Америка ніколи не покине народів Східної Європи, які прагнуть та борються за свободу.

Секретар Боклі говорив про багатогранний вклад емігрантів із Середньої та

Східної Європи в розбудову та зріст Америки і признав, що цей вклад загально не доцінюється в Америці.

Під час наради делегати гостро критикували політику американського уряду відносно народів Східної Європи. Внесено спеціальні резолюції для включення в політичну платформу Республіканської Партії, домагаючись якогось окреслення становища уряду ЗСА до „політики відпущення“, до „введення в Гельсінках та політики відносно Кипру і Близького Сходу“.

Присутній на конференції Роберт Картер, містоглова Республіканського Крайового Комітету, заявив, що він повідомить президента Форда про рішення конференції.

Українська група мала нагоду обмінятися думками з д-ром Куропасом та сенатором Боклі, порушуючи ряд проблем, які відносяться до української громади в Америці. З сенатором Боклі прибув на бенкет також Євген Іванчик, який працює в канцелярії цього сенатора.

Під час конференції повідомлено, що п. С. Бойко з Рочестера кандидат у асамблею мейора легіслатури в Албанії в осінніх виборах.

Ця перша конференція Ради Співдружності Групи Нью-Йоркського сейту, під керівництвом Альфреда Гонга, показала силу „етнічних республіканців“ у стейті. Цілоденна сесія була діловою та конструктивною. В прийнятті та бенкеті, під час якого виступали з відповідною програмою китайські артисти, взяло участь 400 осіб.

ВАЛЕНТИНОВІ МОРОЗОВІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ганді“. Стаття 70-та, відповідно 62-га укр. кримного кодексу. За що саме? Самвидав тоді робив ще перші певні кроки. Правда, є такий гучний термін — „уся агітація...“ То може — за анекдот? Є також відомості, що на суді йому закидали „буржуазний націоналізм“. Людина — союська, а націоналізм чомусь — буржуазний. На який підставі звинувачення? Невідомо. Але точно відомо, що на тому суді Валентин Мороз отримав чотири роки і відсидів у зоні, за колючим дротом, як то кажуть, від дзвінка до дзвінка, у Мордовських концтаборах. Він вийшов на волю, або, за табірним висловом, пішов до Великої зони, 1-го вересня 1969 р. Рівно 9 місяців виступало КГБ нову справу Валентина Мороза. 1-го червня 1970 року в Івано-Франківську Валентина Яковича Мороза заарештовують вдруге. На суді фігурують чотири літературні твори Валентина Мороза: Перший — „Репортаж із заповідника імені Берілі“, де йшлося про жахливі умови утримання політ'язнів у концтаборах Мордовії. Три інші публіцистичні статті — „Мойсей і Давид“, „Серед сім'ї“, та „Хроніка опору“. У цих творах Валентин Мороз писав про необхідність збереження української культури, про посилення русифікації і про те, чим вона загрожує народові — втратою власного обличчя, занепадом національної гідності, комплексом неповноцінності. Дарма, що „Репортаж із заповідника імені Берілі“ автор надіслав депутатом Верховної Ради УРСР. Дарма, що інші статті Валентина Мороза були пристрашеним словом публіциста, стурбованого майбутнім свого народу. Дарма, що проти ганебного закритого суду протестували кращі пред-

ставники української інтелігенції, такі як Вячеслав Чорновіл, Борис Антоненко-Давидович та інші. Валентина Мороза було засуджено. Вирок: шість років тюрми, три роки позбавлення волі, п'ять років заслання. Разом 14 років позбавлення волі. Валентин Мороз на суді поведи себе гідно і винним себе не визнавав.

Запорошений до Владівірської тюрми, яка слугувала найжорстокішим серед союських в'язниць режимом, український політ'язень знав нелюдського поводження з боку адміністрації, був поранений кримінальними злочинцями, яких до його камери навмисно посаджено. В липні 1974 року Валентин Мороз оголосив безстрокову голодовку протесту проти свавілля і беззаконня, що їх чинять владівірські тюремні наглядачі. Ця голодовка тривала п'ять місяців. Вона викликала численні демонстрації та голодовки солідарності за кордоном. Цей рух на захист Валентина Мороза, на захист всіх союських політ'язнів тривав і сьогодні. Намагаючись дискредитувати цей громадський рух, офіційні союські джерела старанно перекручують його суть і зміст у всіх газетних публікаціях, де про це згадується. І в одній такій статті, надрукованій свого часу в газеті „Література України“, автор — Зіновія Франко, сама того, напевно, не бачуючи, визнавала, що Валентина Мороза засудили не за дії, а за його „наліт краді переконання“. Це, мубуть, вперше союські офіційні органи привселюдно визнали, що в ССР людей судять за переконання, тим самим визнаючи існування політичних в'язнів. Інші місця перебування Валентина Мороза — Владівірська тюрма.

Замість квітів на свічку поклади Дорогої Братові!

бл. п. д-р Віри Кос

зложила 50.00 доларів на Гарвардський Центр Українських Студій
Олена КОС

СОЮЗОВІ!

ПРИДБАВАННЯ 400 ЧЛЕНІВ ЦЬОГО МІСЯЦЯ — ЦЕ МЕТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ВКЛЮЧИТЬСЯ І ВИ У ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ І ДОПОМОЖІТЬ ОСЯГНУТИ ЦЮ МЕТУ.

СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР

Мастовий Загін
„Червона Калина“
бравитову

СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР

для юнаків і юначок
від 11 липня до 14 серпня 1976
„Вовча Тропа“

В ПРОГРАМІ:

ЛУЧНИЦТВО, РИХАНКА, СТРИЖА, ПЛАВАННЯ
ЛЕГКА АТЛЕТИКА: ГРИ:

1. ВІГИ
2. СТРИЖИ
3. МЕТИ
4. СТУСАН КУЛЕЮ
5. ТРИ-СКОК
6. ВІЗНАКА ФІЗИЧНОЇ ВІРТАВНОСТІ

ОПЛАТА: \$125.00

ЧИСЛО УЧАСНИКІВ ОБМЕЖЕНЕ

ПО ІНФОРМАЦІЇ ЗВЕРТАЙТЕСЯ:
OREAT KEVALO
143-20 84th AVE.
JAMAICA, N.Y. 11435
(212) 526-7105

ROSTYSLAW DEKALLO
42-22 194th ST.
FLUSHING, N.Y. 11358
(212) 357-5721

ШИРОКО РОЗГОРТАЄТЬСЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

Першого Біографічного Довідника Українців у Північній Америці

ЗАМОВЛЯЙТЕ НЕГАЙНО — НАКЛАД ОБМЕЖЕНИЙ!

Книга більшого формату, на добірному папері. Містить біля 2,000 біографій. Полотняна обкладинка з золотими буквами. Ціна \$27.50.

Замовлення слати до:

ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT
OF UKRAINIAN STUDIES
P.O. Box 3296 Country Fair Sta.
Champaign, Ill., 61820, USA

Окружна Таборна Комісія „Вовча Тропа“

ІНФОРМУЄ ПРО ЦЬОГОРІЧНІ

ЛІТНІ ТАБОРИ

1-ша зміна:

3-го ЛІПНЯ* до 24-го ЛІПНЯ 1976 р.

2-га зміна:

24-го ЛІПНЯ до 14-го СЕРПНЯ 1976 р.

* Учасники таборів, які беруть участь у організованій святкуваннях 200-ліття Америки і 100-ліття Українського Поселення можуть прибути до табору до 6-го липня 1976 р.

Картя зголошення можна одержати в Пластових Станіях від 1-го травня 1976 р.

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ
„ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВ'ЮТЬ“
ЗАПРОШУЄ НА

ПЕРЕДВЕЛИКОДНІЙ ЯРМАРОК

на якому знайдете, що душа забажає: великодні печиво (гетьманські сирні паски, тощо), мистецькі дрібнички, вазони з рослинами та інші несподіванки. На місці перекуска.

Час:
СУБОТА, 17 КВІТНЯ 1976, год. 10-3 по пол.
НЕДІЛЯ, 18 КВІТНЯ 1976, год. 10-2 по пол.
Місце: ПЛАСТОВА ДОМІВКА
144 Друга Авеню, НЬЮ ЙОРК, Н. Й.

Згідно з § 33 Статуту Українського Народного Союзу

ЗВИЧАЙНЕ РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ

ГОЛОВНОГО УРАДУ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ІЗ ЗВИЧАЙНИМ ПОРЯДКОМ НАРАД

— відбудеться —

в днях від 24-го до 28-го травня 1976 року

на відпочинковій оселі „Союзівці“

в Кергонксоні, Н. Й.

Початок нарад в понеділок, 24-го травня, о год. 10-й ранку.

ПРОВЕДІТЬ СВАТОЧНО, РОДИННО,
СПОКІЙНО, ВЕСЕЛОВЕЛИКОДНІ СВЯТА
на СОЮЗІВЦІ

Після Торжественних Служб Божих та свячення пасок

СПІЛЬНЕ ТРАДИЦІЙНЕ
ВЕЛИКОДНЕ СНАДАННЯ

- Знаменита нагода для працюючих господарств приїхати на готове.
- Замовляйте місця на СОЮЗІВЦІ — КЕРГОНКСОН, Н. Й. Тел. (914) 626-5641.
- ПРОВЕДІТЬ ЦІ СВАТОЧНІ ДНІ ДАЛЕКО ВІД ГАМОРИ МІСТА, СЕРЕД ЗЕЛЕНИХ ВЕСНИ, ЧИСТОГО ГІРСЬКОГО ПОВІТР'Я.

НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ!

„Історія Української Еміграції Америки” в Пенсильванському університеті

Професор д-р Василь О. Луців, директор Слов'янської Бібліотечної Програми Пенсильванського Стейтського Університету в цьому семестрі провадить трикредитовий курс „Історія Української Еміграції Північної Америки”. На курс ходить двадцять студентів. Проф. Луців виготував спеціальний скрипт для викладів, в якому наша еміграція поділена на чотири періоди. Перший період це козацька еміграція після нашої поразки під Полтавою. Москва заслала чимало козацьких на Сибір, а звідти, з часом вони переїхали на Аляску та в Каліфорнію. Частина переїхала в Туреччину, а звідти в різні європейські країни, а то й в Америку. Перегода мала частину еміграції, як от генерала Ліпінського — козацький старшина Іван Турчин чи український священник-революціонер о. Андрій Гумницький, знайшли о. Атаній Гончаренко, приїхали перегада, однак основний, другий період це зарічкова еміграція кінця XIX і початку XX ст. в більшості з Карпатської Верховини (лемки, бойки, гуцули) та частини з Київщини, переслідуваних за їхні релігійні почуття царським урядом. Саме та друга еміграція об'єдналася біля наших (і чужих) церков, почала релігійне, економічне і культурне життя. Третя еміграція, політичного характеру приїхала між двома війнами, по нашій програмі двадцяти років. Ім завідує поглиблення релігійного, політичного, економічного та культурного життя. Остання, повосна еміграція в більшості сформувалася опісля УНР, за вершила релігійне, політичне, культурно-освітнє і економічне життя. Всі напливи еміграції, крім безперечно позитивні мали деякі недоліки. Майже всі групи нашої еміграції вводили на міжукраїнську арену релігійну боротьбу та політично нестерпимість. Це викликало байдужість а то й відплив від загальної української релігійної і національної життя чимало українців. Найбільшим лихом останньої еміграції є те, що внутрішні чвари не дали змоги охопити для всукраїнського американського організованого життя всієї молоді. Багато молодих відійшло від українського життя.

Для введення крім викладів про українську еміграцію ми вкотре записалися з історією України. Маємо змогу оглядати прозори з українських культурних надбав проглатом тисячоліття тут і на українських землях. Під доглядом дорадника Українського Студентського Клубу і нашого професора влаштовано декілька імпульсних виставок народної мистецької творчості (було понад сотня писанок з колекції д-ра В.О. Луцева та інші експонати), виставку української книжки (найкращі екземпляри з тридцяти двох тисяч книжок нашого професора, плануємо нашу виставку образів тощо, які допомогли б зрозуміти і доповнити наш курс „Історія української еміграції Північної Америки”).

На понад сорок тисяч студентів нашого університету тут студіює шість тисяч слов'янського роду, а дві тисячі українського, тобто одна третина із усіх слов'янських груп. Мислю, зацікавлений д-ром В. Луцевим Український Студентський Клуб, який він постійно опікується. Улаштуємо для наших членів святкові обіди (Різдво, Великдень), ходимо з ко-

дою, улаштуємо десятки українських виставок, групуємо іздано до українських таборів — Союзівка, Верховина, Лігитон, Сумівська Оселя тощо. Пропагуємо серед українців і іншими етнічними групами українську справу, аказуємо на ліхоті на рідних землях тощо. Час від часу дістаємо дозвіл на приїзд українського священника (православного та католицького) з Боголюб'ю. Наша найбільша турбота в дану пору це — друк Українського Студентського Альманаху, на який університет дав нам дві тисячі доларів, де ми заколювали; думасмо трохи зібрати з оголошень і недовізі, під доглядом проф. В.О. Луцева та Редакційної Колегії клубу альманах вийде в світ.

Мирсела Ластівка Луців

З'їзд Окружної Ради СУА в Нью-Йорку

З'їзд Окружної Ради СУА в Нью-Йорку, Н. Дж., відбувся 7-го березня в Народному Домі в Ірвінгтоні, Н. Дж., з участю заступників голови Централі СУА Александри Різник, 40 делегатів, 12 членів Окружної Ради, 8 голів Відділів Окружної Ради та гостей — репрезентантів із 13-ох Відділів Окружної.

Голова Окружної Ольга Цар, відкривши З'їзд молитвою, привітала представників Централі й усіх присутніх та покланяла до президії членів Головної Ради. Відтак відчитала порядок наради. До Президії З'їзду увійшли: голова — О. Мусакоска, заступники — Л. Гладка, секретарки — О. Гнатик і Ф. Стек.

По прочитанні протоколу із попереднього З'їзду звітвали референти Управи, голови Управ та Контрольної комісії.

До дискусії над звітами зголосилися: М. Гордінська, Ірена Кіндрачук, Гладка, О. Мусакоска, Б. Ольшанська, д-р І. Ратич, Я. Мулик, Дара Рак, Ольг-Бігун, Л. Козак, Л. Крамарчук, І. Левинська, Янус, Е. Мартиниш і Я. Мулик. Відтак Контрольна комісія подала внесок про уніфікацію абсолютної уступальної Управи, який одностайно прийнято.

Після обідової пори заступники голови Централі А. Різник підкреслили, що до посилення росту СУА кончею приєднувати нові члени. Вона звернула увагу на брак ентузіазму до праці в Відділах, радилася понайти ближче із історією СУА і звернула увагу на важливість впровадження всіх членів СУА. А. Різник підкреслила важливість журналу „Наше Життя”. І тому матеріально підтримка цього журналу всіма членами — кончею. Також повідомляла, що невдовзі буде відкрито Музей СУА. Нахилила передати грамоту призначення й подяку на руки п. О. Цар за дар п'ятсотдоларовий на Музей від Окружної СУА в

Нью-Йорку. Відтак у справі Музею відбулася дискусія, проведеною думкою якої були доля, добро та розквіт Музею. У дискусії брали участь: Крамарчук, Я. Мулик, О. Цар, Бурбан.

Нову Управу обрано одностайно у такому складі: голова Окружної — Оля Гнатик, заступники: д-р Іванна Ратич, Марія Роба, Олена Плосанська; секретарка протоколярна — Наталя Кляшак, кореспондентка — Марія Плосанська; скарбниця — Ольга Мусакоска. Референти: організаторка — Ірена Кіндрачук, культ-освітня — Лідія Гладка, імпрезова — Міросла Граб, виховна — Лідія Гайдучок, мистецька — Оксана Кузьма. Суспільна опіка — Ольга Гнатик, господарська — Анна Жидовська, пресова — Ірина Шраменко. Контрольна комісія: голова — Марія Химиниш, члени: Надія Бігун, Марія Герус; заступники: Омельяна Ціпка і Марія Хитра.

Опісля слухали різні виступи. Дора Рак звернула увагу на кончею поширювання знання парламентарних принципів з допомогою курсів, семінарів, лекцій. Також підкреслено потребу запланувати і реалізувати програму в цілі планкани і вивчення української мови.

Поширювати народне мистецтво, збирати показові колекції, навізувати контакти із американськими жіночими організаціями.

Н. Бігун поставила внесок, щоб довільно членку, яка була однією із основних 28-го Відділу, Катерину Кузьму призначити почесною членкою, що й одностайно одобрено.

Новообрана голова Окружної Оля Гнатик подякувала за довіру, обіцяючи їй слідувати попереднім голів у дії добра і Статуту СУА, віддану працюючи для утвердження і зростання української культури і традицій.

Ірина Шраменко

Діяльність 10-го Відділу ОДВУ і УЗХ в Нью-Йорку

У неділю 13-го грудня м.р. в домі ОДВУ Андрієвський вечором, який приготували 10-й Від. ОДВУ і 1-й Від. УЗХ в Нью-Йорку, закінчено 1975 рік. Імпрезу відкрив голова 10-го Від. ОДВУ Р. Крупка, що у короткому слові, накреслив сильні Ув'язки 3-ох Андріїв в історії Українського Народу. Св. Андрієвський, голова Проводу Українських Націоналістів, котрий своїм авторитетом, розумом і рішучою політикою в часі визвольних змагань Українського Народу втрутався УНРУх та українську молоді від проливу крові, не втрачаючи її в затишну боротьбу з більшовицько-німецькими окупантами, серед найважливіших обставин між двома світовими війнами.

Підкреслюючи, що у визвольній боротьбі кожного покоління народу вирішують не малеври, обидники і т.п., але тверді принципи і далека й мета. І тільки так розумів визвольну політику УЗХ. В товариській і дружній атмосфері скоро промишували цей вечір, що залишив по собі приємний спогад закінчення 1975-го року.

В дні 24-го січня д.р. Професору, яку влаштували 1-й УЗХ та 10-й ОДВУ Відділи започатковано 1976 рік в Нью-Йорку, на яку членство, прибули члени Відділів з родинами, симпатиками та прихильниками. Професору відкрив голову 10-го Відділу ОДВУ в Нью-Йорку Р. Крупка, підкреслюючи, що місяць січень в історії Українського Народу є великим історичним місяцем, як релігійним так і політичним. В місяці січні відзначаємо народний Ісуса Христа, що називаємо Різдвом, Новим Роком і Йорданом, а закінчуємо ці святкування Опільною Професорою, символічно об'єднуючи з нашими братами та сестрами по крові на Рідних Землях. Не можемо поминути й історичних моментів, бо м-

жнтя „як Апостол З'єднання”, що був не тільки головою Церкви на західних землях України, але також і воїном за свободу і незалежність Українського Народу.

Третью великою постаттю був сл.п. пол. Андрій Мельник, голова Проводу Українських Націоналістів, котрий своїм авторитетом, розумом і рішучою політикою в часі визвольних змагань Українського Народу втрутався УНРУх та українську молоді від проливу крові, не втрачаючи її в затишну боротьбу з більшовицько-німецькими окупантами, серед найважливіших обставин між двома світовими війнами.

Підкреслюючи, що у визвольній боротьбі кожного покоління народу вирішують не малеври, обидники і т.п., але тверді принципи і далека й мета. І тільки так розумів визвольну політику УЗХ. В товариській і дружній атмосфері скоро промишували цей вечір, що залишив по собі приємний спогад закінчення 1975-го року.

Слуга Божий Андрій відклав ідею з'єднання Східних Церков з Римом (Єкуменізм), і для цієї ідеї, як один із перших присвятив своє

сянці січень приїде нам 4-й Універсал, Акт Соборності, а також і Крути, що Акт Державності оформили своєю ювілейною кров'ю. Починаючи про офіційну частину, обіймаємо думкою і підручаннями в так далекій, а так близькій нашому серцю Україні. Колядою Бог Предвчний розпочав Спільну Професору. Після цього передав далі ведення вечором голові УЗХ Д. Войдуну, що у коротких словах розказав про українські коляди, про небагату велич їхньої краси, що є нашою культурною спадщиною, яку ми одержали від наших батьків, і вона має бути для нас дороговказом, як шлях духовного та релігійного надбання, току передати його нашим дітям. Опісля Роман Ярчук, син нашого визначного члена і Марії Ярчуківки, відграв на бандурі „Бог Предвчний”, „На небі зірка” і „Діесь поєзич”. Присутні нагородили його різними оплесками. На закінчення заграв харківський танок, „За городом качки плывуть”, „Зажурились галчківки”, і знову різні оплески.

Крім того зазвучало слово: д-р Р. Клофас, радник Л. Вербицького і О. Серва. Прекрасними колами виконано програму. Колядою „Во Велесі” закінчено імпрезу.

Роман Крупка

РОЗШУК

Will Vasil Halaburda, and Nicholas Lajter, brother of Petro and Anna; both of Michalinsk, Brestkov, or anyone knowing their whereabouts. Please get in touch with Olga Wasylyshyn, 15, Totteridge Road, Enfield, Middlesex, England EN3 5NG

ДО ВИНАНУ

ДО ВИНАНУ 5 КІМНАТ в 2 род. домі, на 2-му поверсі, в Пасейсі, Н. Дж. (201) 472-6867

Help Wanted Female

ПОТРІБНО ДО ПРАЦІ на кілька годин або повний час в NORM ENAMEL ART GALLERY 13 East 7th Street N. Y. (212) 982-1600

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 17-го КВІТНЯ 1976 р.
АСТОРИЯ, Н. Дж. Місячні збори в-на св. Миколая — 5-й Від. з год. 7-ї веч. в церковному приміщенні, 37-09 31-та Авеню. Простіться чл. прибути, вирішити членські вкладки і вислухати звітів Управи. — М. Хомачук, секр.

СУБОТА, 24-го КВІТНЯ 1976 р.
ПАСЕЙСІ, Н. Дж. Місячні збори 42 Від. ім. Т. Шевченка о год. 7-ї веч. в УН-Домі при 237 Гові Авеню. Простіться чл. взяти участь у зборах. — В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 25-го КВІТНЯ 1976 р.
ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 64 Від. о год. 2 по пол. у Вілларського. Простіться чл. прибути. — Ів. Вурний, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСовоу!

ELKA Company
STRAITMAN STREET
48 East 7th St.
Tel. GE 3-8880, New York, 10003
ЧУДОВИ ПИСАНКИ
в цінах від дол. 1.95.

REAL ESTATE
ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ звертайтеся до УКРАЇНСЬКОГО БІРЖИ GEMINI REAL ESTATE CO. 95 — Second Avenue New York, N.Y. Tel.: (477-6400)

FOR SALE
2 BEDROOM HOUSE with fireplace on 14 ac. with private lake. Price — \$38,500. Also 16 UNITS BUNGALOW COLONY with sw. pool. Reduced — \$18,500.00. N. SURAWY — BROKER (914) 626-3551

НЕ ТРЕБА
ДОВГО
ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЦЕ СЬОГОДНІ
3 І Л Я

J. MILLER'S PURE HEAV COMPOUND #6, а вже за кілька годин, а най-далше слідуючого дня почувте ліпше. Це здалося дуже скоро і дуже помітно з слідуючих недуг: кшаси жовтухи, запір, нестерпимість, гази, відбивання, завороти голови, біль у криві, і інші недомогання. Ціна однієї пляшки \$10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 2 пляшки тільки — \$15.00. Якщо Ви незадоволені результатом 24-48 годин, поверніть пляшку, а гроші будуть Вам негайно повернені. Пишіть зараз, долучуючи чек або гроші на адресу: THE MILLER CO., INC. Dept. 41 790 Broad St., Newark, N.J.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE 8523 East Tremont Avenue BRONX, N.Y. 10465 Tel.: 863-2475
191 Avenue "A" NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: 674-3630
Директор ЮСІФ СЕНКОВСЬКИЙ Займається похороном, похоронами в кожному районі міста. Похорони по мінімальним цінам.

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME 371 Lakeview Avenue CLIFTON, N.J. Phone (201) 772-1880 R. H. Burnadz — J. J. McNERNEY Funeral Director Chapels available through out the Metropolitan Area

ЦІНИ ОГолошень в щоденнику „СВОБОДА”

1 ЛІНІЯ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за аксесом, посмертні згадки, розшуки. подяки \$ 3.00
1 ЛІНІЯ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивали, пісні, бенкети, банкі, продажі домі і т. д.) 5.00
ОГОЛОШЕННЯ НА 8 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 дол. за кожний ліній

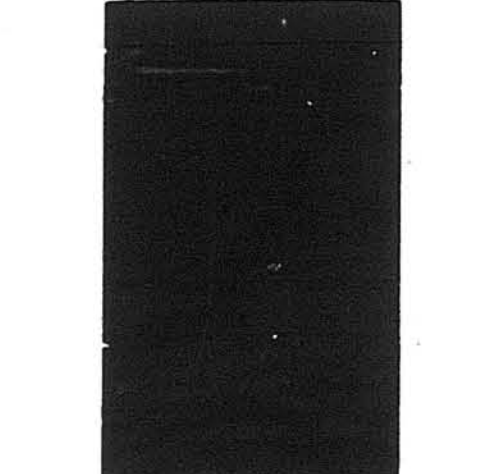
Якщо до оголошення включаться знімки — за готовлення кліше з неї коштують додатково

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту \$ 6.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти 8.50
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на три шпальти 10.00
ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ОЇ ГОДИНИ ДНЯ

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи, підприємства, особи, які довіряють за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть виріняні попередні рахунки.

Рівночасно з оголошенням, проситься надсилати НАЛЕЖНУ СУМУ.

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.

Власник Ю. Безсонів
• Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченку в Вашингтоні.
• Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї; різном у бронзі, оздобі з лави на всіх центрах.
Office and Residence: Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873 (напроти „Українського Села”, у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника).
Mailing Address: 127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880 P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи”

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПОДИНОКІ ОСОВИ.

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ НАДНІХ ОГолошень

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІНЯНІ.

Окремих листів в ті справі не буде відправляти.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „Самопоміч” в Нью-Йорку ПОЗИЧКИ

— на низькі відсотки, до сплати в догідних, місячних ратах:

- НА АВТА
- НА ХАТНЄ УСТАТКУВАННЯ
- НА ТОРГОВЕЛЬНІ І ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА
- НА ВСЯКІ ПОТРЕБИ ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ
- СТУДЕНТСЬКІ ПОЗИЧКИ — до сплати по закінченні студії
- ПОЗИЧКИ під заставу реальностей (МОРЕДЖИ) — на закупку і будову домі

SELF RELIANCE (N.Y.) FEDERAL CREDIT UNION 108 Second Avenue New York, N.Y. 10003 Tel.: (212) 473-7310

ТАРЗАН, Ч. 7462. Крона планує...

Жрекиня Лія Окружню дорогою веде терористів до підземних схороніщ Опари...

ТАРЗАН, Ч. 7462. Крона планує...

Рятуйте!!! Що це? Просимо!... Звільніть нас!... Ми прийшли сюди, шукаючи за золотом, але ця відьма взяла нас в полон... Ми навіки будемо їм адлячи...

Чому ні?... Буду мати більше людей; щоб несли мій скарб, а також покірля нових рекрутів для моєї особистої армії!!

УКРАЇНЦІ! НАШИМ СТРЕМЛЕННЯМ Є, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕННІ РОКУ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.
ЧИ ВИ ВЖЕ НАЛЕЖИТЕ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ???